

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv08i23

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 8 Issue 23
June 1926

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 8, Iss. 23)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

הערעכטיקייט

בזכרתי החוקתי
ולא ארפת.
(אויב, כ"ז, 18)
ען פון גערעכטיקייט
קיים השלם איך זיך
שפערק, און וועל
אויך נישט שלעסען.

טרייטער פון טלע
לענדער, פערטאיי
נישט טיף, און די
וועלט וועט זיין
טייערען

אפיציעלער ארנאז פון דער אינטערנעשאנאל ליידס נארמענט ווארקערס יוניאן

Vol. VIII. No. 23.

New York, Friday, June 4, 1926

פרייטאג, 4טער יוני, 1926

PRICE 3 CENTS

אונזער אינטערנעשאנאל שיקס א דעלעגאט צו דער סאנווענשאן פון דער וו. ס. י. ל.

די „וואומענס טרייד יוניאן ליעג“ וועט אפהאלטן איהר נאציאנאלע קאנפערענץ אין קענזאס סיטי, דעם 13טן יוני, און אונזער אינטערנעשאנאל וועט דארט זיין פארטראטען דורך שוועסטער א. באס, אן אקטיווע מיטגלידערין פון דער דעמאכראטישער יוניאן אין שיקאגא, לאסאל 100. דאס וועט זיין די צעהנטע צוויי יערהליכע קאנווענשאן אין דעם לעבען פון דער ארגאניזאציע.

די „וואומענס טרייד יוניאן ליעג“ האט אין פארלוף פון איהר עקזיסטענץ אויף פארשיידענע אופנים געדינט דער ארבייטער באוועגונג, אנהערדעניג אן אנטאציע פאר טרייד יוניאנים צווישן די פרויען ארבייטער פון איבער'ן לאנד. די ארגאניזאציע האט אויך שטענדיג גע'האלפן אלע ארבייטער קאמפען, פאר א שעהנער און א בעסערע לעבען. און בא'זונדערס האט די ארגאניזאציע זיך שטענדיג ווארים אפגערוסען ווען נאך אונזער יוניאן איז געווען אין א קאמף מיט די בא'לעבנס פון דער ליידס נארמענט אינדוסטריע.

אויס'ן טאג ארדנונג פון דער קאנפערענץ איז דא די פראגע, ווי אזוי די ארגאניזאציע זאל ווייטער מיט מעהר ערפאלג זיך פארנעמען צו העלפן ארגאניזירען די נישט ארגאניזירטע פרויער-א'רבייטער אין די פארשיידענע אינדוסטריען פון לאנד.

מיר באגריסען די „וואומענס טרייד יוניאן ליעג“ צו איר צעהנטער קאנווענשאן און ווינשען איהר ערפאלג אין איהר ווייטערדיגער טעטיגקייט.

קארט פסק'ענט, אז דזשאבערס מוזען באצאלען די שכירות וואס קאנטראקטארס וועצען אז די ארבייטער

לאר פאר א וואך שכירות און צו 40 דאלאר אונטערטאט. די 3 ארבייטער, פיימאר, פעלבי און טראכטענבערג, האבען דירעקט ביי בראד'וויי און פונט'ן נישט געארבייט. זיי הא'בען געארבייט ביי דער „עס“ און „די“ קלאוק קאמפאניע, וועלכע איז געווען א (שלוס אויף זייס 12).

אינהאלט פארצייכנים

„גערעכטיגקייט“ נומער 23.

- זייט 2. די ארגאניזאציע קאמפיע פון דזשאבערס בא'ד — כ. בובין, יוניאן טעטיגקייט אין די אפיסס פון דזשאבערס בא'ד.
- זייט 3. אן ערקלערונג וועגען דער אנגעלעגנהייט פון דער קראסוועל קלאוק קא. — פיליפ הערמאן. אין דער טאקעס יוניאן, לאסאל 41 — פאולין מארגענשטערען.
- זייט 4. טרייד און ארגאניזאציעס פאר גען.
- זייט 5. די טרייסט — אברהם ריווען, דער באס שוילס א טריק — אב. קארלין.
- זייט 6. עדיטאריע.
- זייט 7. דער ווארשאווער באקרייט-פארטיי וואס הימלפארב. צווישענזייט (גע'דיכט) — ב. צ. בורשטאק. די פען און דאס שטעק-ביכעל (עפליקעטשן) — ז. ווהילער.
- זייט 8. מיר און די ענגעלדער — ה. לאנג וואס אנדערע זאגען וועגען דער אינטערנעשאנאל וויניאניזאציע.
- זייט 9. הלוצים (א בריק פון ארדישראל) — על. עס. די ביהען — די בליקס לאך — שלמה בן אבידור. ענטפערס פון רעדאקציע.
- זייט 10. פון ארבייטסלעזען אינשורענס פאנדר.
- זייט 11. אדו. — ע.ע.ס.
- זייט 12. שלוסען פון זייט 1.

נאארד און דירעקטארס און דזשאבערס נאארד גיבען דאס לעצטע ווארט צו די מיטגלידער פון דער יוניאן

די מיטגלידערשאפט פון דער קלאוקמאכער יוניאן וועט באשטימען דורך א דעפערענדום וואס אויב די רעקאמענדאציעס פון גאווערנארס קאמישאן זאלען אנגענומען ווערען אדער נישט. — דזשאבערס בא'ד נעמט אן איינשטימיג דעם בא'ריכט פון נאארד און דירעקטארס, אז דער רעפארט פון דער קאמישאן איז ווייט נישט צופרידענשטעלענד פאר דער יוניאן און דאס מאנ'כע פון די רעקאמענדאציעס קאן די יוניאן נישט אננעמען. — קומענדיק וואך א וויכטיגער שאפ'טשערמאן מיטינג. — גענעראל סטריק קאמיטע צונויפגעשטעלט.

ציעס זאל פון דער יוניאן אנגענומען ווע'רען.

זוען דער נאארד און דירעקטארס האט אפגעגעבען זיין בא'ריכט צום דזשאבערס בא'ד, דינסטאג אונטען, איז, פארשטעהט זיך, אנגעוויזען געווארען אויף די פונקטען אין רעפארט וואס זיינען צום ווידער דער יוניאן, און פארוואס די יוניאן קאן עס נישט אננעמען. דאך אבער, לויטעט דער בא'ריכט, די מיטגלידערשאפט פון דער יוניאן איז דער העכסטער אינטעסאנט און דעריבער דארפען די מיטגלידער האבען דאס לעצטע ווארט אין דער פראגע. און עס ווערט איבערגעגעבען צו זיי צו בא'שטימען, דורך א דעפערענדום אפ'שטיי'מנג, אויב דער רעפארט פון דער קאמי'שאן זאל אנגענומען אדער צוריקגעוויזען ווערען.

ווי שוין באמערקט איז אויף דער פאר'זאמלונג אנגעוויזען געווארען, ווארום די יוניאן קאן נישט אננעמען דעם רעפארט. עס איז אנגעוויזען געווארען, אז די „לימיטיישן“ און קאנטראקטארס' וואס דער רעפארט נישט דער יוניאן קאן נישט האבען קיין האפט, וויבאלד די קאמישאן האט אויך נישט באווייליגט קיין „טייט פערקיד נארמאלי און עמפלויעמענט.“ דאס (שלוס אויף זייס 12)

שען דער יוניאן און אלע גרופען בא'לעב'ס פון דער קלאוק אינדוסטריע, וואס ציהט זיך שוין אריבער צוויי יאהר צייט. אויף די עמלאכע זיצונגען, וואס דער נאארד און דירעקטארס האט אפגעהאל'טען ספעציעל וועגען דעם רעפארט, זיינען גרינדלעך דיסקוטירט געווארען אלע פונקטען. עס איז געווען באמערקט געווא'רען וואס דער רעפארט נישט יע דער יוניאן, און וואס ער נישט, ווי אויך דאס וואס ער האט איינגעזען פארשווינען, און דער נאארד און דירעקטארס איז געקומען צום באשלוס, אז נעהמענדיג דאס אלץ אין א'נ'באטראכט קאן ער נישט רעקאמענדירען, אז דער רעפארט מיט זיינע רעקאמענדא'ציעס.

דינסטאג אונטען האט דער דזשאבערס בא'ד פון דער ניו יארק קלאוק און דרעס'מאכער יוניאן אפגעהאלטען א זעהר וויכ'טיגען מיטינג וועלכער האט געדויערט ביז 12 אזיינער ביי נאכט.

די הויפט פראגע אויס'ן טאג-ארדנונג איז געווען דער רעפארט פון גאווערנארס קאמישאן.

ווי עס איז שוין געווען געמערקט אין דער „גערעכטיגקייט“, האט דער נאארד און דירעקטארס פון דער יוניאן זייט די לעצטע צוויי וואכען גאנץ גענוי באמערקט דעם לעצטען רעפארט פון גאווערנאר סמיטה'ס קאמישאן, אין דעם סכסוך צווי'שן

פרעזידענט זיגמאן פרענגט א גוטען גרום פון באסטאן

אין דער יוניאן גאנץ צופרידענשטעלענד, כאטש מען דארף נאך אלץ דארט טאן ארגאניזאציע-א'רבייט, ווייל עס זיינען נאך אלץ דא אין באסטאן עמלאכע הונ'דערט ארבייטער אין דער ליידס בא'ד מענט אינדוסטריע, וואס זיינען נישט א'רגאניזירט, וועלכע בא'לאנגען נישט צו דער יוניאן. אן איינמאל ווערט אנגעפיהרט אויך די ארבייטער צו ארגאניזירען; זיי אריינצוברענגען אין די רייען פון אונזער אינטערנעשאנאל יוניאן. איצ'ט, פארשטעהט זיך, קען מען פיל אין דעם נישט טאן, ווייל ס'איז „סלעק“ אבער ווי נאך עס וועט זיך אנהויבען די ארבייט אין די שטעטער, וועט די א'רגאניזאציע ארבייט פארטגעזעצט ווע'רען.

דער דזשאבערס בא'ד און סאניטארי קאנטראל אין באסטאן, איז גוט איינגע'שטעלט געווארען דארט געגעבען ווערען דער סאניטארי יוניאן לייבעל ווערט גוט פארשפרייט. די אויסזיכטען זיינען, אז דאס זאל ארבייטען מיט ערפאלג. ווייטערדיגע האכמאן, קאן נישט פיל לענגער בלייבען אין באסטאן. נישט (שלוס אויף זייס 12)

פרעזידענט מאריס זיגמאן האט צום סוף פון לעצטער וואך פארבראכט איי'ניגע טעג אין באסטאן און ער האט גע'בראכט פון דארט א גוטען גרום. ער איז געפאָהרען אהין אויפ'ן פארלאנג פון דעם באסטאן דזשאבערס בא'ד פון דער קלאוק און רעקאמענדאציע יוניאן, און פון ווייטערדיגע זשוריס האכמאן, אינטערנעשאנאל ארגאניזירען אין באס'טאן און אומגענער.

די פאך טעג וואס פרעזידענט זיג'מאן איז דארט געווען, איז ער א מיר'גוט לידיג נישט געזעסען. א חוץ דעם וואס ער האט באמערקט די אלגעמיינע לאגע אין דער יוניאן, ווי עס זעהט אויס איצטער נאכ'ן ערפאלגרייכען סטריק און סעטלעמענט אין דער קלאוק און דרעס אינדוסטריע, אונטער דער ענער'גישער פיהרערשאפט פון ווייטערדיג'דיגט האכמאן, האט ער אויך באזוכט אייניגע פארזאמלונגען. ער איז געווען אויף א מיטינג פון דזשאבערס בא'ד, פון נאארד און דירעקטארס, אויף א מעכער-מיטינג פון דעם נייגעס רייני'קאוס מאכער לאסאל 24 און אויף אן אינטעליגענטן מיטינג פון דער קאמערס יוניאן, לאסאל 73. נאך דעם אינטער'לישן מיטינג איז ער אויסגעפאָהרען מיט די קאמערס צו א „לאנסשאן“, וואו דער עולם האט שעהן פארבראכט, אויף א גאנץ ברייטליכען אופן.

פרעזידענט זיגמאן'ס גרום פון באס'טאן איז, אז אין אלגעמיין איז די לאגע

דעם זיגמאן א הייק נאך האנטערס אילאנד.

דעם זיגמאן, דעם 6טען יוני, א הייק נאך האנטערס אילאנד, פארשפרייט פון דעם עדיקאטאריאל דעפארטמענט פון אונזער אינטערנעשאנאל. נעהמט די אייפ'ס סויד סאבווי ביז 125טע סטריט. דארט נעהמט דעם פלעקס ביי לאסאל און פארט ביז דעם לעבען סטריט. זעהט איהר וואלט שוין פונקטען פארם 9.30 אין דער פרייט. דער שניידער פון דעם הייק וועט שוין דארטען אויף זיין ווארען. קומט אין פרייט. נעהמט מיט זעסען, און מוט 10 בקוועטע קליידער און נידעריגע שיד.

אונזער יונייט הייז אין פארעסט פארק וועט זיך עפענען מיט א גרויסארטיגע קאנצערט

יונייט הייז קאמיטע שטעלט איין א ראדיא פון בעסטען סארט. — נאך א'נ'דערע נייאגיקיטען ווערען איינגעשטעלט פאר די באקוועמליכקייט פון די באזוכער. — דער רעדזשיסטרירשן אפיס שוין אפען.

אויך זיין א גוט-באקאנטער פארלעזער פון הומריסטישע און אויך ערנסטע זא'כען. אחוץ דעם וועט דער עולם גופא זיך באטייליגען אין בא'רגעוואנג, אונ'טער דער פיהרערשאפט פון א מוזי'קער, אויך וועלען די „ברוקווארד פלייערס“, פון דעם ברוקווארד ארביי'טער קאלעדזש, נעבען אן אינטערעסאנ'טע דראמאטישע פארשטעלונג, און עס וועט זיין נאך און נאך, לויט דעם מנהג פון, אלץ יונייט! אין קורצע, עס וועט זיין לעבע'דיק (שלוס אויף זייס 12)

די אינטערנעשאנאל יונייט הייז וועט זיך עפענען פרייטאג, דעם 18טען יוני, און ווי דער שטייגער איז, וועט צו דער געזענענדיג דארט געגעבען ווערען א גרויסארטיגער קאנצערט, מיט בא'ריהמ'טע סאלאנגמען פון דער מוזיקאלישער וועלט. צוויי פון די מוזיקאלישע קרעפטען קאנען מיר שוין אנאנסירען. די בא'ד וואסמער סאפראנאן זינגערין, מאדאם דא'ר באשאווער און דער בא'ריהמ'טער קאנצערטינא שפילער, נרענארי מאמוסע וויטש. עס וועט אויך זיין א בא'ריהמ'טער פיאניסט און נאך אנדערע. עס וועט

(9 11 11 0490)

ווערטער: רעדאקטאר: —

ווייסט איהר, ווי עס האט זיך שטחטעקט די
אויגעס פרייטער בעהאנדלונג אין אמעריקא
לעבט די נעליעס פון דער אינטערנאציאנאלער
ליידס גרופעס וואסערס ווינט, פון דע
כאטש לעצט, און איהר וועט מיט אלע
כעסעס ווערן.

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

דער רעפארט פון דעם אינטערנעט
געשאנאל איסטערן ארגאניזא
צײַאנס־דעפארטמענט

(שלוש פון זייט 7)

רעדענדיג ווענען דעם "אום טאון דעפארטמענט", האָט מען אויך גע- דארפט דערען דערשן, ווי שווער קומט אָן אויפצוברעך די קליינע לאַ- קסל יוניאָנס אין די אלע שטעטלעך און ווי נאך שווערער עס איז זיי אויפצו- האַלטען, איינצוהאַלטען זייער מעכטע- שיפּ אין דער יוניאָן. אַבער מיר מ- זען עס לאַזען פאַר אַ צווייטען מאָל ביי אַנאָדער געלעגנהייט.

4 468 4449444444 00444444

4 44 44444 44 4 44 4444

באלטאנס בויגען

קרפנקען בענעפייט פאסטמענט 1.40
אונטערשייד אין דיוט — — 398.65
פויסעל מיטונג, מיקעס — — 50.00

רעדזשיסמירט זיך איצט
3 וו. 16 מע סט, 3 מער פלאך

באלאנגט און ווערט פארוואל-
טעט פון דער
אינסערנעשאנאל
ליידס גארמענט
ווארקערס
יוניאן.

אין אידעאלער
וועקיישאן פלאץ
פאר ארבייטער
און זייערע פאמיליען
און זאנסם
אינמאליגענמע
מענשען.

דער פלאץ עפענט זיך
פרייטאג, 18 מעז דזשן

איז דער מאקערס, פלימערס און העמסטשמערס יוניאן, לאקאל 41

נאוועלטי און פרודענשיער טאקסען געשיקט בלומען און זיך פארפליכטעט צו העלפן דעם לאקאל מיט אלעס, וואס זיי וועלן קענען.

צו לעצט זיינען ערוועהלט געווארען קאמיטעס, און דאן איז דער מיטגליד נע- שטאטען געווארען.

איצט נאך א קליין שטיקלעך באריכט - און מיר זיינען פארטיג, מיר האבען איצט יוניאןשעפער 135 און מיטגלידער אן ערד פון 13 ביז 14 הונדערט.

ווענען די צוקונפטיגע פלענער און פרא- בלעמען אין נעקסטען באריכט.

פארזין מארגענשטערען, מענערשער לאקאל 41.

די בעקערס פון ניו יארק גיבען \$10,000 פאר לאס אנדזשעלעס לעסער סאניטאריום

אויף דעם דזשענעראל מיטגליד פון אלע אידישע בעקערס אין ניו יארק, וואס איז גערופען געווארען פון דעם דזשענעראל קאנסיל פון די בעקערס לאקאלס איז אַנ- גענומען געווארען א באשלוס צו שאפן 10,000 דאל. פאר דער לאס אנדזשעלע- סער סאניטאריום.

די געלט מוז אריינגעשיקט ווערען אין לויף פון דעם מאגאזין און דאס געהט ספעציעל פאר דעם פאנדר, וואס איז גע- שאפען געווארען צו אויפשטעלען א גע- בידע דאָרט אויף דעם נאָמען פון די אידישע בעקערס אין אמעריקא.

דאָס נויט, אז יעדער אידישער טרייד אין אמעריקא און יעדער גרויסער פאנדר, אדער אריינגעפירט געווארען, זאל האָ- בען אין לאס אנדזשעלעס'ער סאניטא- ריום איהר אייגענע געביידע, וואו זי זאל קענען אריינגעהען אויפן איהרע אייגענע קראנקע, האָט זיך שוין לאנג געפיהלט. ווייל א דאנק דער גרויסער היילונגס- קראפט פון דער לופט אין קאליפארניע און די מאדערנע מעדיצינישע מיטלען, און דעם גרויסען פראצעסס אויסגעהיילט טע, איז איצט אויפן ליסט פון דער לאס אנדזשעלעס'ער סאניטאריום פארשריבען אריבער 170 קראנקע, וואס ווארטען אויף זייער נעקסט און אזוי ווי דער לאס אנדזשעלעס'ער סאניטאריום האלט דעם קראנקען ביז ער ווערט גענצליך אויסגע- קורירט, קען מען קיין מאל נישט זאגען וויפיל צייט עס קען אונזערע ווארטען דעם קראנקען ביז עס קומט זיין נעקסט.

דער בעקערס לאקאל 453 אין לאס אנדזשעלעס, וואס שטעהט די גאנצע צייט מיטן סאניטאריום, האָט געווען די גרויסע נויט אין זעלבע געביידעס און האָט אויף אייגענע פון איהרע זיצונגען אָנגענומען א באשלוס צו ארויסשיקן איהר רעקארדינג סעקרעטאר מר. ס. האלצמאן, צו אלע בעקער לאקאלס אין בערן לאַנד און וואס שנעלער שאפען די סומע פאר דער געביידע.

בר. האלצמאן איז געווען אין א פאָר- שטערט אין דער מידעוועסט, אויף זיין וועג קיין ניו יארק, און די לאקאלס אין יענע שטערט האָבען זיך געמקסט מיט דריי און מיט פינף דאלאר א מעמבער. אין ניו יארק, אָבער, האָבען זיי אָנגענו- מען א באשלוס צו שאפען 10,000 דאל. פאר דעם צוועק.

מען דארף נישט פארנעמען, אז די לאנע אין די בעקער יוניאנס איז איצט זעהר נישט גענעצט. די מיטגלידער אר- בייטען נישט מעהר ווי דריי טאג א וואך און די יוניאנס אליין האָבען היינטיגס יאָהר געפאָרט אריבער 190,000 דאלאר פון זייער טרעזארי. אזוי, צום ביישפיל, האָט דער סטרייק אין דער פאָבליק ביי- קינג קאמפאני, וואס ווערט געפיהרט פון דעם ערשטען מאי אָן, אָפגעקאסט שוין ארום 90,000 דאל. דער קאמפאני, וואס ווערט איצט אנגעפיהרט אין ניו יארק פאר דעם ליבעל קאמפאני קאסט שוין ארום 100,000 דאל. און דאָ, נישט קוקענדיג אויף דעם אלעס, האָבען זיי גענומען זיך צו שאפען די נויטיגע סר- מע פאר דעם לאס אנדזשעלעס'ער סא- ניטאריום און וואס שנעלער צו קענען העלפן די אומגליקליכע קראנקע.

עס איז נישט מעהר ווי רעכט, אז אויך די איבעריגע גרויסע אָרגאניזאציעס זא- לען נאכטאן דעם ביישפיל. צווישען די גרויסע אָרגאניזאציעס, וואס האָבען דאָרט זייערע געביידעס איז דאָ דער אר- בייטער רינג, דער אינפערנענעס אַרביי- טער רינג, די פאָרעמס, אמאליגעמייטער, אינטערנעשאנאל און פארשיידענע אנד- ער.

אז ערסעהרונג ווענען דער אנגעלענענדיג פון דער „קראמוועל סלאום סא.“

פון די אנגעלענענדיג אינשורענס אונז אינפארמירט, אז דער טישע פון דער „קראמוועל סלאום סא.“ איז צוריקגעשיקט געווארען פון דער באנק. איך בין גלייך געגאנגען אין שאפ ווענען דיווען טישע און האָב געפונען אויס שאפ, דער באַס האָט געהאלטען ביים אויפגעבען. איך האָב גלייך געארבעט די דזשאבערס צוריקצוהאלטען דעם קאנטראקטאָרס געלט, אָבער דער דזשאבער האָט מיר אינפארמירט, אז דער באַס, די קראָמ- וועל קלאָק קא. האָט פארקויפט זיינע ווארע צו א פריוואטען קאסטמער, און איך בין יעצט געווען מעהר פאראינטער- רעסירט צו קאלעקטירן די ווידיזשעס וואס ער האָט געקומט די ארבייטער פון שאפ. א טייל געלט פאר ווידיזשעס האָב איך געקראנען פון די דזשאבערס און פון דער איבעריקען אסאסיאציע און אויפצומא- גען דעם באלאנס פון ווידיזשעס און די געלט פאר דעם אנגעלענענדיג אינשור- רענס איז איבערגעגעבן געווארען צום לאַיער פון דער יוניאן, מאיר לאַנדאָן.

פאר דער אינפארמאציע פון די וואָס ווילען זיך איבערצייגען, אז דער טישע איז קאלעקטירט געווארען פאר אינשור- רענס, זאלען זיך ווענען אין אָפּיס פון דעם אנגעלענענדיג אינשורענס פאנדר, 225 פינפטע עוועניו. די אלע פאקטען זיינען נויטיג נאָר דאן ווען דער רעדאק- טאָר פון דער „נערעכטיגקייט“ וועט וויר- טעל און ער רעדאקטירט די אָפּיציעלע צייטונג פון דעם דזשאבאָס באַאָרד. זייט אזוי נוס און פרענס זיך אָן ביים פרע- זירענט.

פיליפ הערמאן, מעמבער לאקאל 9, לעדזשער 254, ביונעס אידישענעס פון דער יוניאן. פון דער רעדאקציע. - מיר דרוקען גאנץ און פול די ערקלערונג פון בר. פיליפ הערמאן, ווענען די פאקטען און דער קוויט פון דער „קראמוועל קלאָק קא.“ מיר דרוקען עס אויף מיטן קוויטע אויפן רעדאקטאָר, ער זאל קריגען אינפארמאציע פון פרעזידענט יוניאן, אז די „נערעכטיגקייט“ איז דער אָפּיציעלער אָרגאן פון דער יוניאן. מיר האָבען נישט געמאכט קיין אָפּפראגען ווענען דעם בריוועל, ווייל דער רייכער איז דער שאפ'ערשער פון יוניאן, ווען יענעם שאפ, און אָנגעקענדיג זיין פולען נאָמען און לעדזשער נומער, האָבען מיר זיך נישט געקאנט פאר- שטעלען, ער זאל שרייבען עפעס וואס איז נישט ריכטיג, ווייל ער קען דאָ גערופען ווערען צו פאראנטווארטליכקייט, אויב ער זאל גלאט מאַכען א באשולדיגונג געגען בעאמטע פון דער יוניאן, אַב האָבען מיר באקומען נאָך אַנדערע בריוועלעך, פון „פיליפ“ מעמבער, וועלכע האָבען זיך אויך באקאנט, אז מאַכע בעאמטע פון דער יוניאן פארינגעמען זיך מעהר מיט מאַכען קאלעקשאַנס פאר דער „נערעכטיגקייט“ אויפער מיט יוניאן ארבייטער. שרייבען זייערע נאָמען און מיר האָבען זייער רע בריוועלעך נישט געדוקט. ווען אָבער עס קומט א שאפ'ערשער און דערעזעלעס פון אזא פאסירונג אין זיין שאפ, און נישט אָן זיין נאָמען און לעדזשער נומער, האָבען מיר געדענקט, אז עס וועט זיין גענוג פאר דער יוניאן, אז די פראגע זאל אַבריסל דורכ- געלעבערע ווערען און דער עקספליקאציעס און זאל עס אויך פאר אַלע מאל אויפ- געקלערט ווערען און די ריזיקע פון אונזער יוניאן. אָבער צו זיין גערעכט צו ברודער ס. בינדער, דעם שאפ'ערשעמאן, דעם שריי- בער פון יענעם בריוועל, דארף געזאגט ווע- רען, אז אין זיין בריוועל איז נישט דערמאנט געווארען דאָס וואָרט „באַבאַר“, אָדער „א- באַבאַרעל“, ווי דער שרייבער פון דער ער- קלערונג שרייבט עס איהם צו. צו וואָס איבער- שרייבען נאָך מעהר ווי עס איז?

ווערטער רעדאקטאָר: - ביים מיטגליד פון דזשענעראל פרייטאג, דעם 21טען מאי, האָט פרעזי- דענט יוניאן, אויף אַן אָפּפראגע פון בר. נאָלדער, געענטפערט, אז די אָפּיציעלע צייטונגען פון דער דזשענעראל באַאָרד און דער אינטערנעשאנאל זיינען די „נערעכ- טיגקייט“, „דזשענעראל“, און „דזשענ- טיזשע“. עס וואָלט נישט געווען אויסער וועג, אז איהר, ווערטער רעדאקטאָר, זאָלט קריגען דיוועלע אינפארמאציע... צו דעם שלום בין איך געקומען נאָכדעם ווי איך האָב געלעבן דעם בריוועל אין דער „נע- רעכטיגקייט“, פון פרייטאג, דעם 14טען מאי, פון דעם שאפ'ערשעמאן פון דער „קראמוועל קלאָק קא.“, 21טעס 30 סט. איז וועלכען ער קריטיקירט ברודער קאפ- לאן, דעם מענערשער פון דעם פראַמטע- טיוו דיוויזשעס, פאר האָבען גענומען 25 דאלאר אלס אַ שטראף, דערפאר וואס די דערמאנטע פירמע האָט נישט באַצאלט די אנגעלענענדיג אינשורענס. און דער טישערמאן אין זיין בריוועל ערקלערט אויך, אז די געלט איז געגאנגען פאר דער „פרייהייט“ און אז דער אָפּיס איז געווען מעהר פאראינטערסירט אין דעם כא- באַרל פאר דער „פרייהייט“ אויפער די געלט פאר די אינשורענס, און אז דער אָפּיס האָט גלייך אוועקגעשיקט די אר- בייטער צוריק צו דער ארבייט, נישט קימער ערנדיג זיך פאר די געלט וואס עס האָט געקומט פון באַלעבאָס פאר די אינשור- רענס.

אויף דעם סמך פון דיווען בריוועל פון דעם שאפ'ערשעמאן צומאָהרע זיך דער „פאָרווערטס“ אין אַ לאַנגען ער- טאָרעל, שבת, דעם 22טען מאי, אין וועלכען עס ווערט געזאגט, אז די „קאָמ- ניסטישע פיהרער פון דזשענעראל באַאָרד פארקויפן די ארבייטער פאר אַ כאבא- רעל פאר דעם קאמוניסטישען בעלזשעל.“ מילא, פון „פאָרווערטס“, די „האַל- אָפּיציעלע“ צייטונג קענען מיר אנדערש- נישט ערווארטען, אָבער פון אונזער אָפּי- ציעלער פאר דעם צייטונג קענען מיר אַ ערוואר- טען, אז ווען אַ בריוועל קומט אָן אין דער רעדאקציע וואָס באַאָרדערט אַ רע- פאָרט פון אַ דיסטריקט מענערשער צו דער באַאָרד און דירעקטאָר, אז די רע- דאקציע זאל קודם כל אָנפירענען צי עס איז ווירקליך אזוי געווען, און צי דער דיסטריקט מענערשער האָט וואָס צו זאגען ווענען דעם.

לאַמיר זעהן, וואָס האָט ווירקליך פאסירט. די פירמע האָט נישט באַצאלט די אינ- שורענס, און דער שרייבער פון דיווע ציילען, דער ביונעס אידישענעס פון דעם דיסטריקט, וואו ווענער שאפ האָט זיך געפונען, האָט איינגע- מאַכט געפאָדערט פון באַלעבאָס דאָס געלט. דער באַס האָט אָבער אָפּגעלייגט פון איין מאל אויף אַ צווייטען און איך האָב נישט געוואלט סטאפּען די ארבייטער, אום זיי זאָלען נישט דארפן פארלירען קיין צייט צוליב אזא קליינע סומע. ביז אַ נעוויסען פרייטאג, ווען ער האָט פארזוכט, אז ער וועט באַצאלען, און דעם טאָג האָט ער זיך ווידער פרובירט אויסצודרעהן פון צאָ- לען, האָב איך געארבעט דעם טישערמאן פון שאפ צו סטאפּען די ארבייט. דער באַס, זעהענדיג ווי דער שאפ אַרבייטער האָט געווארען די ארבייט, האָט ער מיר אָנגעפאנגען צו באַליידיגען. איך האָב געהייסען די ארבייטער געהן אין אָפּיס און זיין דאָרט ביז דער באַס וועט בא- צאָהלען די אינשורענס, און אויך אַ שטראף פאר באַליידיגען אַ פאָרשטעהער פון דער יוניאן.

איך בין אָנגעגאנגען מיט מיין ארבייט אין מיין דיסטריקט און אין דער צייט איז דער באַלעבאָס געקומען אין אָפּיס פון דער יוניאן און האָט געטראָפּען בר. מילער, דעם מענערשער פון דעם אַמע- ריקען און אינפערנענעס דעפארטמענט, און ברודער מילער האָט איהם בא- שטראָפּט מיט 25 דאלאר פאר באַליי- דיגען אַ פאָרשטעהער פון דער יוניאן, וועלכע זאל נעמען צום „איאָר“ און אויך אז די אינשורענס זאל גלייך באַצאָהלעט ווערען. אויף דער ערקלערונג פון באַס, אז ער האָט מיט זיך נישט דעם טישע בוך, האָט ברודער מילער געארבעט די אר- בייטער צוריק צו דער ארבייט, און ס'ר- טענערן דינסטאָג, דעם 23טען מער, האָב איך קאלעקטירט צוויי טישעס פון דער פירמע, איין טישע נומער 288 פאר 77 דאלאר און 34 סענט, און א צווייטע טישע, נומער 239 פאר 25 דאלאר, דער ערשטער טישע אויף דעם נאָמען פון דעם אנגעלענענדיג אינשורענס פאנדר, און דער צווייטער פאר דעם „איאָר“. ביידע טישעס זיינען איבערגעגעבן גע- וואָרען צו ברודער פיש, דער סעקרעטער פון דער יוניאן, דעם דזשענעראל באַאָרד, וועלכער האָט איבערגעשיקט די טישעס צו די באַטרעפנדע אָרגאניזאציעס. דעם 8טען אפריל האָט דער אָפּיס

מיריאנע מענשען

פארמיידען קראנקהייט פון זייערע הייזער דורך דעם צייטיגען געברויך פון

עקם-לאקס

דער באריהמטער מאנען רעגולירער

אויב איהר זייט נישט איינער פון יענע מיליאנען, קענט איהר לייכט אויסגעפינען פון די, וועלכע ברויכען עקס-לאקס, וואס עקס-לאקס בא- דייט. איהר דארפט זיי לאנג נישט זוכען, איהר קענט זיי געפינען אויף יעדער שריט און מורם. אויפ'ן גאס, אין שאפ, אין סקול, אין מעמבער, אדער וואו איהר וועט זיך נאָר קעהרען און ווענדען קענט איהר געפיר- נען עקס-לאקס געברויכער, וואס וועלען אייך דערצעהלען וואס פאר א וואונדערבארער מיטעל עקס-לאקס איז פאר'ן מאנען.

אלע פראגרעסיווע דאָניסטען פארטיפען עקס-לאקס אין 10, 25 און 50 סענט באסטעס.

די ארגאניזאציע פון דזשייטס באארד פון דער קלאס און דרעסמאכער יוניאן

2

די באציהונג פון א גרויסער טייל פון אונזערע מיטגלידער צו דער ארגאניזאציע פון דזשייטס באארד און דרעסמאכער יוניאן איז אנטוויקלטע און גרינגענערע.

ס'איז איצט נישט נויטיג אויפצוארבעיטען פון די אורזאכען וואס האבען געבראכט צו דעם, נאר ס'איז א פאקט, אז מיט'ן אויסגאנג פון די בעסטע, אקטיוועסע עלעמענטען, זיינען די מאסען אין זייער באציהונג צו די ארגאניזאציעס ארבייט פון דער יוניאן, א דעמאראליזירענדיג פאלשע, שערליך נישט יוניאן-מעסיגע. פאר דער צייט פונ'ם קאמפין האט איהר זיך אנגעשלאגען אין אעלכע אנדערע ארגאניזאציעס וואס האט פשוט ארויס-גערופען ערשטוינונג. ווען מען האט אונטערגענומען "אפען" דעם און קלאוק שפער אין סטרייט האט איהר דאס געפונען ארבייטענדיג נישט בלויז די צוריקגעשטאנענע אמעריקאנער, און טאליענער און שווארצע מיידלעך, און אן ארויסגעשטויסענעם עלטערען עלע-מענט, נאר איהר האט אויך, צום באדויערען, באנענעט פיל באוואוסטע יוניאן-מענער און פרויען פון דעם אינטעליגענט-טען טיפ, און צו אונזער שאנד אויך אזעלכע, וואס האבען די פרעסענויע אויך פראגרעסיוויזם.

ווען מיר האבען זיך פאנאדערנע-שמועסט מיט זיי: סטייטש, ווי קומט איהר צו ארבייטען אין אפען שפער? האבען זיי אנגענומען א "פילאזאפישע" ארגומענטאציע, וואס שטאמט בלויז פון פעסעמזיס און אנטווישונג אין די אייגענע כחות און אויך פון די נאכעלעסיגקייטען און נישט-דולדיגער געזעלשאפטליכער באציהונג פון דער אלטער, און צום טייל אויך נייער פיהרערשאפט אין דער יוניאן.

דער געדאנקענאנג פון דעם עלע-מענט איז אבער אז מערפוינדענדיג פאל-שע, אז אויב דאס וועט נישט אויספאלן קלערט ווערען, וועט דאס אונזער יוניאן ארבייט אלעמאל פארלאזירען און פאר-ניכטען.

דער הויפט ארגומענט ווארעם זיי אר-בייטען אין די "אפען" שפער, — א חזק די פארשידענע בארעכטיגטע טענות, און פערזענליכע קרוידעס, — איז, דאס מיט דעם וואס זיי ארבייטען אין די נישט-יוניאן שפער, "ווערען זיי באקאנט מיט די אינוועניסעטע אינפארמאציעס, און קענען דורכדעם נאכער צוקומען צו די ארבייטער, זיי אויסצולערען און יוניאן-ניוירען, אנשטאטס אנווענדען די אלטע מיטלען פון קאממעס און ליסעלעס און אנדערע קינסטליכע מיטלען וואס ברענגט נישט קיינע רעזולטאטען." דאס איז א מין "געהן אין פאלק" אינאנציע ווי פון די אמאליגע רויטער-וואלוציאנער אינא-טעליגענץ. דער אומגליק איז נאך, וואס אונזער "אינטעליגענץ" פארשטעהט נישט, אז דאס "געהן אין פאלק" פון אמאל איז געווען זיך מסיביר פון אויפ'ן אייגענע נעם חשבון פון מארטיערטום צום שא-דען פון די רויטע שטראנץ, פאר'ן וואוילזיין און פרייהייט פון פאלק. דאס ארבייטער אבער אין די "אפען שפער", מיניט נישט מעהר, מילד גערעדט, ווי פשוט נישט יוניאן-מעסיג געהאנדעלט, דאס איז א טאט, וואס וועט צו פארזיכערען זיך צום אלעם ערשטען פערזענליכע גר-צען, אויפ'ן חשבון פון די ארגאניזירטע ארבייטער, וואס ברענגט בלויז בענעפיט די קאפיטאליסטען, פארערנערנדיג אלץ מעהר די עראבערע יוניאן סטאדארד אין די שפער, וואס רואנירט די גאנצע אינדוסטריע.

פיל צו "בליימען" אונזערע פעס-

וואשייבל דזשעקעס און ניי-פענס מאכער ארויס אין סטרייט

איבער 800 וואשייבל דזשעקעס און ניי-פענס-מאכער פון די קאנטראקט-סינדיקאטען זיינען מיטוואך ארויס אין סטרייט.

זיי פארענען א 15-פארצענט רעיו אויף די וויידשעס און א יוניאן-פרייז אין אלע קאנטראקט-שטעלען פון זעלבן מאנופעסטורער, וואס מאכען די עלכע סארט ארבייט.

אין די פארענענען, וואס דער וואש-אייל דזשעקעס און ניי-פענס-מאכער יוניאן-קאמאטע 169 פון דער אמאלנא-מיי-טער האט ארויסגעשיקט צו די קאנטראקט-סארט, ווערען זיי אויך אויסגעפארעט נישט צו מאכען קיין מעטעלמענט מיט די מאנופעסטורערס און דער צושטימונג פון דער יוניאן.

מיסטען קען מען אפער נישט, ווייל ווי די יוניאן האט ביז איצט אנגעפיהרט איהר ארגאניזאציע-טעטיגקייט, אויף דעם באזיס פונ'ם אלטען "אפיס יוניאניזם", האט קיין בעסערע רעזולטאטען נישט גע-קאנט ברענגען. ווייל די ארבייטער וואו גוט ווי די שטענדיג אין די צעהנדליגער שפער פון איין בילדינג, האבען געהאט אזא פארבינדונג צווישן זיך פונקט ווי פאסאזירען אויף א דאפא וואס לויפט אריין און ארויס ווי אויף א יאריד. פונדעסטונגען איז נויטיג צו ווארענען אונזערע שוועסטער און ברודער קלאוק און דרעסמאכער, אז זיי זאלען זיך ארויס-שלאגען פון קאפ די דאזיגע פאלשע אנטווישונג "פילאזאפיע", און אויס-מיידען צו ארבייטען אין אפען שפער וואס האט איהר די סקעב באדינגונגען אין דער אינדוסטריע. אויב מיר וועלען ארגומענטירען דעם דאזיגע טיפ, "אינ-טעליגענטען" מיט יוניאן ביכלאך אין קעשענע פון די אפען שפער, וועט קיין תירוץ נישט גילטען, נאר זיי וועלען פאר-אנטווארטליך געהאלטען ווערען צוגלייך מיט די אנדערע וואס טוען דאסעלבע און וועלכע ס'איז "פילאזאפיע" פון "געהן אין פאלק" אינאנציע צוועקס... ס'איז אויך ווערט צו אינפארמירען אונזערע מיטגלידער, וואס ברענגען בערג-מיט קאמפליינסט ווענען א יעדען סקעב-אדער "גענעסער" "שטאפ", אז זיי זאלען די דאזיגע קאמפליינסט איידער זיי ברע-נען, זיי אליין פרייהער אונטערוכען, און אויסגעפונען דעם ריכטיגען אדער, נאך-מען פון באס און אויף וועלכען פלאך דער שאפ געפינט זיך, און נישט אריינ-ברענגען קאמפליינסט וואס מען האט גע-הערט פון א צווייטער אדער דריטער פערזאן און וועלכען ס'איז גרונד. ס'איז אויך וויכטיג, אז אונזערע מעמבערס וואס ברענגען די קאמפליינסט, זאלען אליין אויך העלפען מיט אינפארמאציע און ארבייט דיראזיגע קאמפליינסט צו אטענדען. היינט איז נישט ווי אמאל, אז מען האט זיך פארלאזט אויף געדונגענע היינט קען און איז פארפליכטעט יעדער מיטגליד, וואס וויל האבען א יוניאן-נע-שטיצט אויף די כחות פון די ארבייטער, און אז זי זאל זיין כח צו פארבעסערען די לעבענס אונזערע אלס ארבייטער, — צו העלפען מיט אלעמען זיך און זיינע מיטגלידער פון שאפ, בילדינג, בלאק, און דער יוניאן אלס א גאנצע פאר'ן וואוילזיין פון אלעמען.

נאך א ווארט ווענען דער "קריטיק" פון אונזערע "פריינד" און איך וועל זיין מיט מיין שרייבען צו ענד.

עס וואלט שוין געווען די העכסטע צייט, אז בר. פינקעלסטיק מיט זיינע קאלענען זאלען אויסהערען טשאדען א מח אונז אלעמען מיט זייער "קעניג-קייט", "עהרליכקייט" און וויסזיכטיגער יוניאן-שטאממאנשאפט.

געהט, למשל, די "אויפריכטיגע קריטיק" ווענען דער ארגאניזאציע-פאל-מיטע. ער גיט זיך א צורעד מיט א שפראך פון אזא אויטאריטעט, ווי עס וואלט טאקע געווען תורת לאקשען. ער שרייט אויס מיט א פארנעם ("נערעכ-טיגקייט", פון 2טען אפריל): "א שאנ-דע און א שפאט, מען דארף האבען א סך חוצפה אזוי פיל צו נארען די מענט-כערס. פרייוויליגע ארבייט? יעס, מען צאמאל בלוטיגע (איהר הערט?) פונ-צינער א וואך, און דאס הייסט פרייוויל-לינג ארבייט. אויב אזוי, באקאנטווישט ברודער, ארבייטען מיר ביידע אויך פריי-ווייליג."

אז אויך דרשנ'עט ער מיט א היי-ליגער מינע, און קלינגט זיך, ער רעדט ווע-נען אז ענין וואס ער ווייסט נישט, אדער נאכער, מאכט ער זיך נישט וויסענדיג.

מילא, ווען ער קלינגט זיך ווענען איר-דער זאכען בין איך איהם מוחל. מסתמא קוועטשט איהם דער שו-ווען ער ווארפט אבער פאר, אז די ארגאניזאציע ארבייט ווערט נישט אנגעפיהרט פון פרייוויליגע ארבייטער, נאר פון "שעהן באצאמלעט" 50 דאלאר-דיגע "געדונגענע", דאס, וועט איהר, שטעקט שוין מיט ציין-קרוצעניש. ערשטענס, דארפט איהר וויסען, אז

מיר האבען געהאט הונדערטער מענער און פרויען פון אונזערע מיטגלידער, וואס האבען געטאן קאנטראל-און פיקעטינג-ארבייט וונטשן און שבת און א פעני-נעלט. צווייטענס, האבען איהר צוויי הונדערט פון אונזערע מיטגלידער פאר-לאזט די שפער פון פופציג-זעכציג דאל. א וואך ווייזשעס און געטאן די ארגאני-זאציע ארבייט פול מיט געפאהר, פילע זיינען מערדערליך צושלאגען געווארען, ווי: שוועסטער לייבאוויטש און ברודער זאמלאך, און אנדערע. — פאר בלויז 40 און 80 דאלאר א וואך, און דאס איז גע-ווען דער מאקסימום פרייז וואס מען האט געצאהרט.

דער פאקט איז, אז די קאממעס זיינען אויף קיין פאל נישט ארויפגע-צוואונגענע. מיר קענען צו יעדער מינוט זיי אלעמען אנטלאסען. און אויב מיר זאלען געניצען פאר נויטיג, קענען מיר אויך דאס געהאלט פארקלענערען. עס

יוניאן טעטיגקייטען אין די אפיסעס פון דזשייטס באארד

פון פראטעקטיוו דיוויזשאן.

ברודער קאפלאן, מענדזשער פון דעם פראטעקטיוו דעפארטמענט, גיט אפ א באריכט פאר זיין אפיס פון דעם 7טען אפריל ביז היינט. אין דער צייט האט זיין אפיס אונטערוכט און געשליכטעט 11 פראטעקטיוו קייסעס, איינשליסענדיג 19 דיסטאנדירט קייסעס. 14 זיינען געשליכטעט געווארען צו גונסטען דער יוניאן און 5 זיינען צוריקגעצויגען גע-ווארען.

ברודער קאפלאן באריכטעט אויך, אז די פירמע "דזשייטס באנויט" האט דאס טשאדדזש 10 ארבייטער. ער האט בא-הויפטעט, אז די ארבייטער זיינען געווען ביר אחת מיט זיינע פרייהערדיגע פארט-נערס, אבער ער האט זיך אנטזאגט א-צוגעבען די איינצעלעלעך פון דער קייס. דער "אינדאסטריעל קאנסיל" האט דער פירמע געאדערט צו ריאני-סטייטען די ארבייטער.

ער באריכטעט אויך ווענען דער קייס פון דעם אפערירטאך, וועלכער איז דאס-טשאדדזש געווארען פון דער "בעל-קלאוק קא". אויף דער פירמע'ס באהויפ-טונג, אז ער האט קאפירט זייערע סטיילס. די קייס איז איבערגעגעבען געווארען צום אומפארטייאישען משער-מאן, וועלכער האט באשלאסען, אז ער זאל ריאניסטייטען ווערען, ווייל עס איז נאך קיין אורזאך איהם צו דאס-טשאדדזשען.

ברודער קאפלאן באריכטעט ווייטער, אז דער טייל פון זיין אפיס האט קא-לעקטעט 2249.37 דאל. אין בעקפעי. די אינדעפערענט און אמעריקאן אפ-טיילונג פון זיין דעפארטמענט האט אונ-טערוכט און געשליכטעט 332 קייסעס, איינשליסענדיג 20 דיסטאנדירט קיי-סעס. אין 15 פעלע זיינען די ארבייטער ריאניסטייטעט געווארען, 3 קייסעס זיי-נען צוריקגעצויגען געווארען און אין 2 קייסעס זיינען די ארבייטער נישט ריאני-סטייטעט געווארען צוליב דעם, וואס זיי האבען אדער אויפגעגעבען זייערע דזשאבס, אדער נישט געארבייט דורך דעם טרייט-פערזאן.

די פירמע "הייט און הייט" האט פארלעזט דעם אנטימענט מיט דעם, וואס זיי האבען אליין געפנישט אר-

ווי אלט זייט איהר?

ווי אלט איהר זענט נישט זיין, איז פאר שוין דער בעסטער פלאץ צו פארברע-נען א וויסזיגשאן. — די יוניאניז-הויז. זיינע איהר יונג איז דאך שוין גוט און ס'איז מיט שוין נישט מעהר וואס צו רעד-דען. און שטעטער זיינע איהר שוין א קא-פיטעקע עלטער, מאכט אויך נישט אויס, — אין יוניאניז-הויז מישען זיך אויס די עלטערע מיט'ן יונגערע און דער רעזול-טעט איז דאס די עלטערע ווערען אינגער און די אינגערע ווענען — נאך אינגער!... אסאך קראפט שטעקט עס דאס אין דער עלטענס בלייבער יוניאניז-הויז אין פארקעט פארק.

דער פלאץ קענען זיך דעם 18טען יוני-איהר קענען זיך שוין רעדזשיסטירירען.

וואלט אבער פון אונזער זייט געווען אי-דיאטש, אז איידער מיר האבען נישט צוגענייט אן אנדער שפארט פון מא-פען טרייט, זאלען מיר די אייגענע קא-מיטעס, נישט אדער שלעכט, ווי זיי זיינען, אינגאנצען אויפגעבען. ס'איז אמת, אז מיר האבען אנצופיהרען א ביטערען קאמף מיט מאנכע "געדונגענע" טיפען פון די אלטע צייטען, ביים אנטוואנען זיי פון דער קאממעס, וואו זיי פטרעשען מיט שלאגען און געוואלדעווען. אבער נישט געקוקט דערויף ווערט די רייניגונגס-ארבייט דורכגעפיהרט, און וועט דער-פיהרט ווערען הונדערט-פראצענט. נאך וואס איז דא צו ריידען, ווען מיר פארגלייבען אונזער ארגאניזאציע קאממעט מיט דער ארגאניזאציע קאממעט פון אמאל, פיהלען מיר זיי אפצורשקען פאר דער "קריטיק".

מ. רובין, מערעמאן פון דער ארגאניזאציע קאממעט.

יוניאן טעטיגקייטען אין די אפיסעס פון דזשייטס באארד

כייט. נאך א סטאטערוש פון איין טאג הא טרי פירמע באצאלט 100 דאלאר, וועלכע זיינען באצאלט געווארען די אר-בייטער פאר פארלאזענער צייט.

זיין אפיס האט אויך קאלעקטעט 5,976.78 דאל. אין בעקפעי און "ליס-ווידיטעט דעמעדזשעס".

פון דעם ארגאניזאציע דעפארטמענט

ברודער מאדעס, מענדזשער פון דעם ארגאניזאציע דעפארטמענט, באריכטעט, אז זינט דעם 20טען אפריל, זיינען 17 קלאוק און 36 דרעס שפער אונטערגע-געבען געווארען אין סטרייט, מיט 506 ארבייטער. דער אפיס איז געוועזען ער-פאלגרייך אין סעסלען די פאלגענדע 5 קלאוק און 14 דרעס שפער, וועלכע באשעפטיגען 248 ארבייטער:

קלאוק:
ראזענבערג און דיוויז, 138 וועסט-25טע סטריט.
סטיל העדניע, 236 פינפטע עוו.
פירדלענדער און לעווענסקא, 8 איסט-12טע סטריט.
קייאריע, 38 וו. 32טע סט.
שניידער, 245 ויבעטע עוו.

דרעס:
האראוויי און דובערמאן, 252 וועסט-38טע סטריט.
אנעס דרעס, 1385 בראדוויי.
פאראמאנט דרעס, 149 וו. 24טע סט.
מיראד דרעס, 151 וו. 39טע סט.
דזשאו באמפל, 224 וו. 35טע סט.
מאקסוויי און גאלבערג, 127 וועסט-33טע סט.
סילווערמאן און פערלין, 138 וועסט-25טע סטריט.
טערעסקא דרעס, 148 וו. 23טע סט.
טייאוס דרעס, 147 וו. 26טע סט.
מאקס א. וואסערמאן, 134 וועסט-23טע סטריט.

העס דרעס, 148 וו. 23טע סט.
לעוויי דרעס, 129 וו. 22טע סט.
רובין און סאן, 209 וו. 26טע סט.
וועניסי קאסטום, 104 וו. 29טע סט.
דער אפיס פיהרט אן סטרייטס גענען 23 קלאוק און 62 דרעס שפער.
בר. מאדעס באריכטעט אויך אז 4 מיר-מעס האבען דעפארטמענט סעקויריטיס מיט'ן אפיס און די בעל מלאכות זיינען ערלויבט געווארען אויסצופנישען די ארבייט.

דאנקען ביזנעס איידזשענט מיט'ן שאפ-טשערמאן

ווערטער רעדאקטאך:
כיי א גוט-באוועקטען מיטינג פון גאלד-בערג און וואלקס שאפ, 2 איסט בראדוויי, אפגעהאלטען אין אפיס פון דער יוניאן דעם 24טען מאי, איז די פאלגענדע רע-זאלוציע אנגענומען געווארען:

אין אלבאטראכט, דאס אונזער געווע-זענער שטאט-שולמאן, בר. לואיס גרע-לער, האט געטאן זעהר גוטע ארבייט פאר אונזער שאפ, וועלכעס האט אונז גע-בראכט ערפאלג, און אין אלבאטראכט, דאס אונזער ביזנעס-איידזשענט, ברודער רובין גענישט, האט ערליך און נאכעל-אנגע פארטראמען און האט געלייטעט גר-טע דינסט פאר דעם שאפ און פאר דער יוניאן אין אלגעמיין. — זיי עס באשלא-סען צו באשאנקען אונזער געוועזענע טשערמאן און דעם ביזנעס-איידזשענט דורך אונזער אפיציעלע ארגאן, די "נע-רעכטיגקייט".

מיט גרום, דיווי וואנדער, פערעמאן פון דער רע-קאם.

GERECHTIGKEIT
A Jewish Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office: 3 West 16th St., New York, N. Y.
MORRIS SIGMAN, President: A. RAROFF, Sec'y-Treas.
L. FINKELSTEIN, Acting Editor
Subscription price paid in advance: \$1.00 per year.
Vol. VIII. No. 23. New York, Friday, June 4, 1926
Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

די טרייבט

פון אברהם רייזען.

צוריק בין איך שוין געגאנגען א שטאנצער, א גליקליכער און געטראכט פון דעם ארימען באן, מיין לעזער, וואס האט מיר געבראכט אזא ערשטענסע נע- רוס פון מיר און פון איהם און פון אלע... דאס איז איהר וויין אראפגעשלאגן? האט דער דערצעהלען פארענדליג און אג- נעקט די איבעריגע חברים מיט א שטיי- כעל.

דער אינגסטער דיכטער, וועלכער האט דעם עלטערען דיכטער אויסגעהערט מיט א פארשטאנען אטעם, האט זיך אויסגע- שטעלט מיט א שיינערע פנים און גלי- הענדע אויגען, און אריינגעלייגט די האנט אין קעשענע, האט ער צוריק ארויס- גענומען די פאפער, און זיך שטאלצט געווענ- דליג, האט ער זיך שטאלצט געווענ- דליג, אויב אזוי, ענה איך איר פאר- ליענען מיין נייע פאפער. הערט מיט קאפ...

א נייער געזעץ אין מעקסיקא וועגן נאציאנאליזירען איר-פערדער

דער ליכטער פרעזידענט פון מעק- סיקא, קאיעס, האט פארעפנטליכט א זעהר וויכטיגע דעקרט וועגן די נרוי- סע אויל-פערדער און נאפט-קוואלען, וואס בלאנגען צו די מעקסיקאנער איי- גענשאפט.

לויט דעזע דעקרט פארלירען די אייגענשאפט פון מעקסיקא דאס רעכט צו עקספלאטירען, פארטראגלען און קאנ- טראלירען די אויל-קוואלען. זייערע רעכט אויף די אויל-פערדער געהען איבער צו דער פעדעראלער רעגירונג, וועלכע וועט אין דער צוקונפט זיין אליין פארטראגלען. דעם פרעזידענטס אדרער ערקלערט דערייב, אז די פעדעראלע רעגירונג האט געפונען פאר נויטיג צו צוועקלען פון די מעקסיקאנער רעגירונג אייגענשאפט דאס רעכט צו פארטראגלען די אויל-קוואלען, ווייל עס האלט ביי דעם, אז די פארטראג- טונג פון די אייגענשאפט זאל אריבער אין פרוואטע הענט.

די אויל פערדער, וואס האבען ביז היינט בלאנגען צו די אייגענשאפט קא- פאניעס, זיינען זעהר נרויטיג און רייכע, די רייכסטע אין נאנז מעקסיקא, און זיינען ווערט צעהנדליגע, אויב נישט הונד- דערטער מיליאנען דאלאר.

דעם אויל קוואלען געהען היינט ארי- בער צו א נייעם רעגירונגס-פארשטאנען וואס וועט ארבייטען אונטער דעם פער- זעליכען קאנטינאל פון פרעזידענט דורך א דויערעראל מענדעשער, וואס רעד פרעזידענט וועט באלד באשטימען.

פערדערישאן גיט ארויס אן אייגענעם זשורנאל

די צדקה-פערדערישאן האט אָנגע- הויבען ארויסצוגעבן אן אייגענעם זשור- נאל אונטער'ן נאמען „91“, צוליב די 91 אינסטיטוציעס, וואס זיינען פאר- בונדען אין דער פערדערישאן.

דער זשורנאל, פון וועלכען עס איז ערשינען דערווייל דער ערשטער נומער איז צווישן נעווארען צו אלע קנאפע דרייסיג טויזענט מיטגלידער פון דער צדקה-פערדערישאן.

— איהר מוזט ברענגען א „וואַרקינג קארד“! — האט דער „שפּעקטעל“ א באסער, אויפגענומען בחור'ל, געשריען צו מיר, גלייך ווי איך וואלט א טויבער געווען.

פון ברענגען א „וואַרקינג קארד“ בין איך נאכמער צופרידען געווען. וואָרען, אזוי ווי מען דערצעהלט זיך אן פון סענ- און קארפאראציעס, וואו מ'פרעגט נישט, צי מען איז א יונג'מאן, צי מ'איז גוטשטעלענדיג מיט די דיוס! בקיצור, איך בין נילקליך!

— געוויס, געוויס וועל איך ברענגען א „וואַרקינג קארד“ און כאפ גלייך ארויס פון קעשענע מיין גוט-אינגעזאגטע יונג-לייב. גרויס מיר פאר דעם טשעקאן און פאר די ארבייטער.

ניט קיין גענעסענער בין איך געלאפן אין מיין יונג'אן, אין דער 25טער גאס. — גיט מיר א „וואַרקינג קארד“, מיין באס, האט אויפגענומען די ביזנעס, ער האט פארמאכט דעם שאפ.

— ווי איך דער נאמען פון שאפ? — פרעגט מיר דער קלויק אין יונג'אפּיס. — דער שאפ, וואו איך וויל ארויס- געהן ארבייטען איז די „ב. און ב. קלאוס קאפ“.

— פאר דעם שאפ מוזט איהר געהן „אפסטער“ פרעגן פאר ברודער לעווין. „אפסטער“, ברודער לעווין — הערט מיר נאנז פליין אויס.

— פאר דעם שאפ קענט איהר קיין וואַרקינג קארד, קיין ערלויבעניש נישט קיינען, ווייל דער באס שפילט א טריק. האסטו דיר, נישט אומזיסט האב איך אזוי שטיל באקומען א נייעם פלאץ צו דער ארבייט — דער באלעבאס שפילט א טריק...

„און פלוצלעך פאלט מיר איין, אז פון צווישן די אלע שטראמענדיג מאסען איז נישט אפילו איינער, וואס זאל וויסען פון מיר און זאל האבען דעם מינדסטען איי- טערעס אין מיר, ווען איך זאל מיר אפילו פארשטעלען פאר זיך. און וואס האט ביי זיך פאר א ווערט ליטעראטור, אז דער עיקר איז דאך דאס לעבען און די פרויד פון לעבען און די בענקשאפט נאך גליק און ליבע, און ווייטער איז אליין א ליגע, וואס מיר האבען אריין אויסגעטראכט. „איך האב זיך שוין געוואלט לאזען צוריק, ענה איהם און בלייבען מיט זיך אליין, באטראכטען ווי אזוי ווייטער אַנצעהויבען צו לעבען. דאס פריהערדיגע איז געווען א טעות. און ווי איך טראכט אזוי, הער איך, ווי איינער הינטער מיר רופט אויס מיין נאמען. איך האב זיך אפילו נישט אומגעקוקט. איך בין געווען זיכער, אז מיר דוכט זיך עס אפ, ווי עס פאסירט אמאל, איבערהויפט ווען מען איז אין אן אויפגענומען צושטאנד. אבער באלד האב איך ווידער געהערט, ווי איינער צער רופט מיר. איך דאס מעגליך? דא, צווישן א פרעמדען עולם, אין אזא פרעמדע גאס... איך בין געווען איינגע- שפאט און נישט געוואלט גלויבען: „ביים דריטען מאָר רופען איז שוין געשטאנען לעבען מיר א מענטש, האט מיר אָנגעקוקט מיט שטייכלענדע און אזוי ווי מיט דאנקבארע בליקען — און מיר גע- פרעגט: —

— ווי אזוי האט איהר אהער פאר- בלאנדעט... און האט צוגעלייגט מיין פולען נאמען.

— פון וואנען קענט איהר מיר? — האב איך פארטראגלען געפרעגט.

— ער האט פארשולדיגט געשטייבעלט און געענטפערט:

— „איהר קענט מיר נישט, אבער מיר איך — יא...“

„איך האב דעם מענטשן באטראכט. ער איז געווען געקליידעט אין אן אויג- פארם פון א מעסערדזשער באן. אונטער'ן ארעם האט ער געהאלטען א מין פארט- פער. איך האב נישט געקענט באגרייפן, ווי אזוי איז דאס מעגליך, אז גראד דער יונגער באן, און נאך פון אזא פראפעסיע, זאל מיר קענען און זיך מיט מיר איי- טערעסרען. ווארשיינליך, קען מיר מיר אזוי, פון א צופאל, נישט וויסענדיג, ווער איך בין אין דער ווירטליכקייט.

„איך האב צו איהם געזאגט: —

— „מיר איז טאקע א וואונדער, ווי אזוי איהר קענט מיר.

— „א, קען איך איך! — האט ער ווי אויסגעזונגען. — אז איך בין נאך גע- ווען א אינגעל, האב איך שוין אייך גע- קענט. און נאך וואס, מיט א האלבער יטעה צוריק, פארענדיג אויפ'ן „על“, האב איך געטראכט פון איך. ס'איז מיר גע- ווען טרויער, האב איך מיר געטרייט מיט אייערס א ליד.

„און איך געדענק איז ער פון מיר פארשוואנדען, ווי א נומער מאל, ווי א זעהנע.

אָנערקענונג, וואס איך באקום פון צייט צו צייט.

נאך ערלויבט מיר בעסער איך צו דערצעהלען אן עפיוזאד פון מיין לעבען. דאס איז געווען טאקע נישט לאנג, ערשט מיט א יאהר צוריק. עס איז געווען א כמורנער ווינטער-טאג, אט ווי היינט — הפנים, אז אזוינע טעג זיינען שולדיג אין אונזערע צווייפלערייגע. איך בין גע- זעסען אין הויז און געוואלט עפעס שאפען און נישט געקאנט. מיר האט זיך געדאכט, אז איך האב נאך קיינמאל נאָרנישט גע- שאפען. עס פאסירט אמאל, אמת? מיט איך אויף? ווער עס צווייפלעלט נישט, איז א נאך, און א נאך האב איך קיינמאל נישט געוואלט זיין. איך בין ארויס אין גאס, געווען ערהוילונג, אָנערקענונג, אידע- ען. די גאס מיט אלע איהרע טומעלדיגע באשעפטיגטע און געענטשטאנדע זיינען געווען אזוי נישט אינטערעסאנט און אפא- טיש, אז איך האב באגעגענט, וואס זיי האבען געטאן און וואס זיי האבען גע- רעדט איז געווען אזוי ווייט פון דעם, וואס מ'רופט ליטעראטור, קונסט און פאפער. איך בין פארבלייבט בוכהאנדלונג און בין געווען טשיקאטע צו בלייבען שטעהן און נאכפארשען די פארבייגער, צי וועלען זי זיך אפשיטעלען און ווארפען כאָטש א בליק אין שווייטשעס, וואו עס שטעהען אויסגעשטעלט די אלע ביכער, מיט די געמען פון די מחברים אויף די רוקענס.

קיינער האט אפילו קיין בליק נישט געוואָר- פען אין יענער זייט. אויב איינער האט שוין יא א בליק געווארפען, איז עס געווען אויף דער אנדערע סטראָ, א „מילד-סאָר“, וואו אין פענסטער זיינען געווען אויסגע- שטעלט פארשידענע סאָרטען קעז. איהר לאכט? איך לאך איצט אויך. אבער מיר האט זיך דעמאלט געדאכט, אז קען איז פאר די מענטשן וויכטיגער, ווי ליטע- ראטור... עס האט מיר שרעקליך באלוי- דיגט. איך האב געפרוואוּט אריינקוקען איינזייטיג א בוכהאנדלונג — טיט, ווי אויף א בית-עלמין, אויסער דעם בוכהענדר- לער אליין, איז דאָרט קיינער. נישט געווען. דער בוכהענדלער, איך עלטער איך, איז געשטאנען און פארצווייפלעלט געהאָט... איך האב מיר דערשראקען און בין אַוועק מיט שנעלע טריט. זאלען עס מיינע אוי- גען נישט אָנזעהן.

„איך האב זיך געלאָזט אין די רייכע גאסען. איך בין אריינגעפאלען אויף בראָדוויי. עס איז געוואָרען פארנאכט. די עלטערשישע באלויטונג האט שוין גע- שטראכט פון אלע פענסטער, שילדען און דעכער. איך האב באגעגענט שטראלענדע געזיכטער, איבערהויפט יונגע, פאָרלאך, פאָרלאך — לאכערדיגע, רייכעלייגע און גליקליכע. איך האב זיך דאָס גליק פאר- גונגען פון גאנצען הארצען. אדרבא, זאל זי וואויל באקומען. אבער וואו בין איך? איך בין דאך עפעס איך און האב זיך איינגעדעקט אזוינע גליקען, און דאָ זעה איך, ווי מען דריקט זיך ביי אונז אויס, ארום מיר יובלט און קאכט און רוישט, און איך בין אזוי ווייט, אזוי פרעמד.

— און איך זאג אייך, אז ס'איז נאָר נישט! — האט איינער פון די עטליכע דיכטער, וועלכע האבען געשמועסט, ווי צענדליג ביי א טישעל אין קאפּע, אויסגע- רופען און פארשארט א לאָק, וואס איז איהם פאר אויפגענונג אויפ'ן שטערען אראפגעשלאגן.

מען האט גענוערט, וואס ער וועט וויי- טער זאגען, און ער האט פארשטעלט: — מיר האבען זיך איינגערעדט, אז די וועלט דארף אונז, אז אָהן אונז קען זיך די וועלט נישט באַנעהן. נאָרשיקט טען! — האט ער ווידער א געשריי גע- טאן — קיינער דארף אונז נישט.

עס איז געוואָרען שטיל. איינער פון די איינער דיכטער איז געוואָרען שטארק טרויעריג און האט פארשולדיגט און תמ'ע- וואסע געשטייבעלט. די פאפער, וואס ער האט געהאלטען אין האַנט, גרייט פאר צוועלען. האט ער, בנגכה פון די איבערי- גע, אריינגעלעגט ערנען אין א וועסט-קע- שענע.

די איבעריגע פון די דיכטער, וואס זיינען דערייב געזעסען, האבען געזוכט מיט די אויגען איינע ביי די אנדערע הילף געגען אט דעם גרויזאמען דיכטער, וואס האט ארויסגעגעבן אזא שווערען אור- טייל געגען קונסט בכלל און געגען זייער רעד ברט. אויב מען דארף זי נישט, איז דאך טאקע נישט נחא דאס לעבען. בלייבט דאך אוועקצונעהן אין א שאַפ און נייגען מאַנטלען. גאט! ווי לאַנגווייליג דאס איז. צום גליק האט זיך צווישן זיי געפון- גען איינער, א דיכטער אין די מיטעלע יאהרען, וואס האט שוין באוויזען בא- קאנט צו ווערען צווישן א גרעסערען לע- זער-קרייז. ער איז געבליבען רוהיג און פארטייט. עס איז געווען קענסטיג, אז ער וויל עפעס דערצעהלען, נאך ער ישוב'ט זיך מיט זיך אליין. באלד אָבער האט ער געמאכט א באוועגונג מיט דער האַנט, און די איבעריגע האבען דערפיהלט, אז ער האט פאר זיך א טרייט.

ער האט זיך געווענדעט מיט זיינע בליקען צום גרויזאמען דיכטער און ענדר- לייך אָנגעהויבען:

„איהר ווייט נישט געדעכט. אָבער איך פארשטעה אייך. אזוינע געפיהלען לעבט יעדער פון אונז איבער פון צייט צו צייט. דאס איז אפשר נויטיג פאר אונז און פאר דער געזעלשאַפט. איבערהויפט פאר דער געזעלשאַפט, וועלכע, נאך אלע זאכען, באַלעוועט אונז שוין סיינזייטיג צוריק. מיר מוזען אמאל צווייפלען אין זיך און אין אונזער וויכטיגקייט, אז דער געזעל- שאַפט אָדער דער יחיד נויטיגט זיך אין אונז. אָבער זיין אזוי עפטימיסטיש איז נישט כראי, און עס איז נישט קיין גרונד. אָבער, ווי געזאָגט, דאס פאסירט מיט מיר — האט ער געשטייבעלט — האט עס פאסירט זעהר אַפט. איצט, קאָן מען זאָגען, בין איך געהיילט געוואָרען דערפון, כאָטש איך בין נישט איינגעדעקט, ווי אַנ- דערע, אז איך ראטעווע דער וועלט, און מען דארף מיר דערלאַנגען דאס טעלערעל פון הימעל. מיר איז גענוג דאס ביסעלע

דער באס שפילט א טריק

(איבערגעזעצט)

פון אב. קארלין.

די פארדינסטען אין יענעם אויפגע- געבענעם שאפ זיינען געווען ווייניג אויף א לעבען און צופיל אויף א טיט. כ'האב זיך אָנגענומען מיט מיט, פונקט ווי מיט אכצעהן יאהר צוריק, אלס „גרי- נער“, און גענומען מעסטען נאסען — זי- כען א נייעם דזשאב. אויפ'ן הארצען איז טרויעריג. אכצעהן יאהר אין אמעריקע, איצט ווידער א „גרי- נער“, א נייע צייט. א נייער ארבייטס- סיסטעם — וואָך אָנשטאָט שטייכער- ביים.

דערצו איז אין דעם אלטען אויפגע- לייזטען שאפ געאָנגען אזא ארבייט, אן אלטמאדישע, יעדעס סטרעפּעלע, יעדעס פלעפּעלע, יעדעס פערלעלע פלענט ווערען געבייט און געפרעסט. וואו זעהט מען איצט אזעלכע קלאָוס! די מאַשינען אַנ- דערע, זיי רעדען זיך מיט א צוואנציג- פאכניגער ניקקייט. די שאַטעלט, די בא- בינס, די אפּערייטאָרשע געצייג — איז נאך אנדערע.

כ'וועל זאגען דעם באַס, צי דעם פאָר- מאַן, אז כ'בין אזא און אזא ארבייטער, בעסטען מען זאל מיר געבען א „טשענס“ א פאָר טעג, און כ'וועל זיך איינשריייען זיך צוגעוואוינען. מיט די דאָזיגע געדאנקען האב איך גע- קוקט אויף די קלאָוס-שילדען. פלוצלונג, אויף א גריי, עקענטישט שטייטע פאָר, אויף אן איינערער מיט

זאל דא פארצייכענס ווערען. אויף וועמענס קאפ דאס וועט פאלען ארט מיט נישט.

מאָנטאָג, דעם 19טען אפריל, 1926, בין איך ארויסגעגאנגען אין די ניו יאָר- קער גאסען זוכען א „דזשאב“, אן אַרט, בעסער געזאָגט, אן „עקסעסשענדרוש“ — אויסבייטען מינע שוואַכע קרעפטען פאר א שטיקעל ברויט.

ניין יאהר האב איך געארבייט אין א גרויסען אינסטיטוט קלאָוס-שאפ. שווער און ביטער האב איך דאָרט געארבייט. פריהער פון טיט און דערנאָך פון וואָך. און ווי ביי קלאָוס, נישט „סטעי“ — א סוואַן בעסער, א סוואַן ערנער. אמאל 10 וואָכען און אמאל 6 וואָכען.

אָבער אז ער לינגט-צו צו אונז געלט, מיר שאַכען נישט גענוג ארבייט, אז אויס- טייד קריגט ער די ארבייט בליינער — דאס פלענט דער גרויסער אינסטיטוט מאָר פּעקטשורער זאָגען א נאָנז קיילאכדיגען יאהר.

האָט ער, דער באַס, ווי פילע אנדערע גרויסע באַלעבאָס, אויפגענומען דעם שאפ. ארויס פון די ביזנעס.

קוקענדיג אויף די ארבייטער'ס בלאַ- סע פארזאָרגעט פנים'ער, איז מיר באַפּע- לען א שרעק. די אומבאַהאַלפּענדיקייט, די מורא האט מיר געטריבען אין גאס זוכען א דזשאב.

טרייד און ארגאניזאציע פראגע

איז געגען עלעמענט וואס שרייבט אין די פייערס.

ווערטער בר. פינעלשטיין :

ערלויבט מיר אונזערע עטליכע ווערטער אין דער „נערעכטיגקייט“ צו וואס איך בין בארעכטיגט אלס מעמבער פון דער קלאקס מאכער יוניאן.

ניט וויעניג געבענטש פון דער נאטור מיט א הילכניגער אויסשפראך, איך זאל קומען צו די מיטגלידער און אוועק שטעלען זיך האלטען ספיטשעס, אזוי ווי אנדערע, וועלכע דערצעהלען ביי די מיטגלידער ווי זיי האבען אוועקגעלייגט דעם לעבען פאר אונזער יוניאן און פאר דער נאכזעצער ארבייטער באוועגונג, און אין דערזעלבער צייט זיינען זיי פעהיג צו טאן אייניגעס וואס זאל שטייען די יוניאן... ווילט זיך מיר אויסדרוקען פיל ווייניג מין מיינונג אויף די שפארטען פון דער „נערעכטיגקייט“.

קודם כל וויל איך זאגן א ווארט וועגען אונזערע „רעסער“, וועלכע אדרעסירט אונזערע מעמבערס גרופעסווייז אויף די קאנערס, אדער אויף דער עוועניו, און נישט ביי אסענע מיטגלידער ווייל נישט אלע, נאטירליך, האבען די עהרע מיט זיי צו רירען. דאס מיינט איך נאכ פליין מאכען פון די געוועזענע נע באמבער פון דער יוניאן. זיי האבן מען אין איין איינלייגען די ווערט, אז די יעצטיגע ארבייטערס זיינען טיפ, און דאס מיר אלע די „רעסער און פיל“ זיי נען אין געפאהר אונטערגעגעהן, זאל די ביזנעס שעה נישט זיין. מען וועט אונז זעהן אלע קלאקס מאכער מיט די בעמבער מע אן דער שפיץ ארויפגעציען אויף א גרויסע שיה און אוועקשטעלען צו די באגלייטער.

איך גלויב, אז די זאך איז שוין אוועק אביסלע צו ווייסן. איך גלויב, אז ווען אלע צוזאמען וואלטען אויף איין אמת געהאלטען דער יוניאן, וואלטען שוין די פיהרער פון דער יוניאן במיינע געווען נומע.

און מיר זעהען איצט נאך איין זאך: אז א געוויסער עלעמענט פון אונזער יוניאן, וואס האט זיך אליין אפאייגטעט צו ראטעווען די יוניאן, טוט איהר, לויט מין מיינונג, א סך שאדען. יענע לייט האלטען איהן איין אריינשרייבן בען לעטערס אין יעדען פייער, וואס נעמט זיי נאך אן. און לאמיר אייך זאגן נען דעם אמת, אז עס האלט שוין דערביי אז איך, א פורסט קלעס „רעכטער“, זאל נאך ווערען א „לינקער“... וויל נאך יעדען מאל וואס איך לען איבער זייערע א מעשה'לע אין א פייער, פארליר איך דעם ביסעלע צוטרוען וואס איך האב אמאל געהאט צו זיי.

ברורע פינעלשטיין, איך וואלט זעהר געוואלט, אז מיינע פאר ווערטער זאלען געדרוקט ווערען, אבזעהל איהר זייט פיליכט נישט איינשטימט מיט מיר.

איך פארבלייב מיט רעספעקט, ד. סטאר,

מעמבער פון ל. 2, לעדזשער נומ. 5848.

וועגען שלום און אייניגקייט אין אונזער יוניאן

ווערטער רעדאקטאר :

אזוי ווי איהר האט פארעפנטליכט דאס ארטיקלעל פון ברודער ל. רודאלף, גלויב איך, אז איהר וועט מיר לאזען מאַכען א פאר באמערקונגען וועגען זיין ארטיקלעל, וואס איז ערשינען פרייטאג, דעם 21טן מאי, אונטער דעם קעפל „וואוהין פיהרעט עס?“

דער ארטיקלעל פאנגט זיך אן מיט די ווערטער „שלום און אייניגקייט אין אונזער יוניאן“ און נאכהער ברענגט ברודער רודאלף ארויס, אז קיין „שלום איז נאך פארלויפן נישטא. די מעמבערס, זאגט ער, זיינען פארביטערט איינער אויפ'ן צווייטען. ער זאגט, אז די „רעכטער“ פאלגען די „לינקער“ און אויך פארקערט: די „לינקער“ פארפאלגען די „רעכטער“ אויך האט ער מענטשן דעם קלאקס פייפערס שרייבען וועגן דער יוניאן.

אויך באמערקט ער אין זיין ארטיקלעל, אז א טייל מעמבערס קוקען מיט יאוש, זיי קענען זיך קיין פלאץ נישט געפיען, זיי מווען איינשטימען מיט א געוויסער ריכטונג, און אויב נישט, ווערען זיי פארפאלגט. און ער ענדיגט זיין ארטיקלעל מיט אן עצה צו אונזערע באמבערס, אז זיי זאלען זיך איינפארמירען, פארוואס דער שלום, נאך זיין מיינונג, איז נאך נישטא אין אונזער יוניאן.

צום שלעס ערשטען וויל איך פרעגען :

אונז זינען אין דעם סטרייק. און איהר ווייסט דאך, דאס נישט נאך האט די אפאל נאכטייער אונז נישט געהאלפן, נאך בען קערמאן האט פשוט גע'שריט'ט סקעבערען געגען אונזער יוניאן. און די ארבייט ווערט נאך ערהיים געמאכט אין די אפאל ארגאניזאציע שפער, איין דער צייט, ווען אונזערע סטרייקערס הונדערען און שטעט הען נאך אין סטרייק!

איך וויל דאך נישט אריינלאזען זיך אין חקירות וואס די אמאלנאמיטער סקעבס אויף די ריינקאמיטעס. זיי האבען זיך געוויס ווערען מעטאדען. אבער איהר, ברודער רעדאקטאר, זייט דאך געוויס נישט פאראינטערעסירט צו שערניגען אונזער סטרייק. איז נישט גענוג, וואס איהר האט נישט דערמאנט איין ווארט די נאנצע צייט וועגען בעקערמאנ'ס שטעלונג צו די ריינע קאטס מאכער (און אלס א לאקאל פון דער אינטערנעשאנאל, זיינען מיר דאך געוויס בארעכטיגט אין דער הילף דורך אונזער ארגאן, איהר זאלט קלאקס מאכען די לאגע און לאז זען הערען איינער מיינונג), לאזט איהר זיך אוועק מיט שבתים צו דער אינטערנאציאנאל מיניסטראציע אין דער אמאלנאמיטער. איך ווייס, ברודער, און אסאך, אז עס איז זעהר נישט צום הארצען שרייבען אין דער ארבייטערפרעסע, אז איין יוניאן סקעבס, מיט דער נומערווייזונג פון איהרע פיהרער, אויף א צווייטער יוניאן, געוויס ווארטען מיר אוועקעס נישט געוואלט זעהן אין דער ארבייטערבאוועגונג, אבער אויב אזעלכעס פאסירט, איז אונזער פליכט די וואונדערן אויפדעקען.

און צווייטענס, מוז מען טאקע נאך רויבען ארבייטערפיהרער, כאטש זיי בא'געהען א סך געהערען? ווייסט איהר דען נישט, דאס אויב א קראנקער שעהט זיך צו דערצעהלען דעם דאקטאר זיינע לידען, ווערט עס נאכהער כראניש און פיליכט שוין שפעט צו קורירען?

איז דען נישט בעסער אויסצוראטען אלע פעהלערען בעפאר עס ווערט שפעט? מענליך, אז איך שרייב מין בריוו אין א צושראפען טאן, גלויב איך, אז איהר וועט מיר אנטשולדיגען, וואריס דאס שרייבט אן ארבייטער פון דעם סטרייק, וועלכע האט גענוג צוגעזעהן די לידען פון די סטרייקער.

האפענדיג, דאס איהר וועט געבען פלאץ פאר מין בריוו אין דער „נערעכטיגקייט“ און אויך א פאסערענע ענטפער, צייכען איך מיט ברודערליכען גרום,

יוסף פאסטערנאק, עקזעקוטיוו באאדער מעמבער, לא' קאר 20 א.ה.ג.וו.ר, לעדזש. 1053.

באשטראפט מען יע, צי בא'שטראפט מען נישט?

ווערטער רעדאקטאר פון דער „נערעכטיגקייט“ :

איך האב געלעזען אין דעם רעפארט פון ברודער גארעצקי, אין דער „נערעכטיגקייט“, עפעס, וואס איך ווייס, אז עס איז נישט אמת. עס איז נאך, ווי מען זאגט, צו שיטען זאמער אין די מעמבערס אויגען, כדי זיי אויסצופייען.

איך בין נישט קיין גענער פון די „לינקער“, כאטש איך בין א רעכטער. איך גלויב אבער, אז אין א יוניאן טארען נישט זיין קיין „לינקער“ אדער „רעכטער“, ווייל צווישען דער קינעפערטאן און דער הייב'אס ווערט דאס קינד צעקוועטשט, און אז טאטערמאט קינדען זיך ארום, פארנאכט לעסיגט מען די קינדער.

איצט צום פונקט: ברודער גארעצקי שרייבט אין זיין רעפארט, אז יעדער פרע'סער, וואס איז געקומען אליין קאמפליי'נען, אז ער ארבייט פון שטיט, דעם האט מען נישט באשטראפט.

ווייל איך פרעגען ברודער גארעצקי: בין איך אליין נישט געקומען צו איהם אין אפ'ס און קאמפליי'נען, אז איך און דער נאנצער שאפ אונזערער ארבייט פון שטיט? און וואס האט פאסירט? קלא'פערדיג מיך איבער'ן פלייצע, האט מען מיך אין דער זעלבער צייט שטראפירט מיט 25 דאלאר. היינט צו וואס זאל ברודער גארעצקי פארנעהמען פלאץ אין דער „נערעכטיגקייט“ מיט זאכען, וואס זיינען נישט אמת?

די ציה איז מיט בר. גארעצקי, וואס ער געדענקט נישט, וואס ער האט געטאן, ווען ער שרייבט זיינע באריכטען. איך האב צו איהם גארנישט. ער מען זיך זיין א „לינקער“ געזונטערהייט. איך בין נישט דער מענטש צו קריטיקירען יענעם פאר זיין נע אידען. אבער זאל ער נישט דערצעהלען זאכען, וואס זיינען נישט ריכטיג, ווי א שטיינער אין מין פאל.

מיט גרום, יעקב לעדער, מעמבער לאק. 35, לעדזש. 1442.

א דאנק צו אונזער גענעראל עקזעקוטיוו באאדער.

צו דער רעדאקציע „נערעכטיגקייט“:

געהערטע חברים: מיר האפען, אז איהר וועט זיך נישט אפזאגען צו פארעפנטליכען אונזער דאנק צום דושענעראל עקזעקוטיוו באאדער פון דער אינטערנעשאנאל לידעס נארמענט וואיקערס יוניאן, און ספע'ציעל צו די חברים זינמאן אין באראק, פאר דער ברודערליכער הילף, וואס זיי האבען אונז ארויסגעוויזען אין דעם שווערען עקאנאמישען קריזיס, וועלכען מיר לעבען דא איבער.

אויסדרוקענדיג דעם דאנק אין נאך מען פון אונזער פארוואלטונג און מיט גלירעשאפט, פארזיכערען מיר אייך, חברים, אז מיר זעהען אין איינער האנדלונג אן אפט פון אמת'ער חב'ר'שער קלאסען-סאלידאריטעט, וועלכע דערמור טיגט אונז ווייטער צו שטעהן אויף דער וואך און וועסען די קאמפסיענערען פון אונזערע מיטגלידער, נישט אפצושטעהן און נישט אוועקלייגען דאס געוועהר, ביז דער דערגרייכונג פון די צילען אין אויפנאכען, וועלכע פארבינדען אונז מיט אייך באקלייב ארבייטער פון יענער זייט ים און מיט אלע ארבייטער און אונטערדריקטע פון דער נאנצער וועלט.

מיט גרום, מנחם ראזענבוים, פארווער, ל. ה. היסטאריש, סקערעטער, ווארשא, אפריל 1926.

פון רעדאקציע—דער ארטיקל, וואס ווערט דערמאנט אין דעם בריוועל, וועלען די לעזער געפיען אויף א צווייטע, ארם אין דער צייטונג.

א טענה צו דער רעדאקציע פאר לויבען די „אמאלנאמיט-טעד“ און עפעס נאך

נערטער רעדאקטאר פון דער „נערעכטיגקייט“ :

איך דער „נערעכטיגקייט“ פון פרייטאג, דעם 21טן מאי, האט די רעדאקציע אין אן ערשטארעל, געבענדיג אן איבער בליס איבער דער לעצטער אמאלנאמיטער קאנווענשאן, צווישען אנדערעס, אויך נע'זונגען א לויבגעזאנג, און איהר זייט פשוט געווען באגלייטערט פאר דער פיהרונג פון דער אמאלנאמיטער, פאר זייער פראגרעס און אויפשוואונגען פאר די לעצטע צוויי יאָהר.

מילא, וועל איך נישט צוגעהערן ביי אייך דעם פארנעניגען צו זיין באגלייטערט פאר די פיהרער פון דער אמאלנאמיטער. איך גלויב, דאס יעדער מענטש האט א רעכט אויסצודרוקען זיין באגלייטערטערונג פאר זאכען, וועלכע ער דענקט אז זיי זיינען גוט. אויך וויל איך נישט איצט קריטיקירען די פיהרער פון דער אמאלנאמיטער; דאס לאז איך איבער פאר די מיטגלידער פון דער אמאלנאמיטער גופא—ליי האבען געוויס מעהר וואס צו זאגען, איידער איך.

אלעס, וואס איך פארלאנג פון אייך, ברודער רעדאקטאר, איז — איהר זאלט מיר ענטפערען אויף אייניגע פראגען, אלס אן אלטע מיטגליד אין דער רעדאקטאט מאכער יוניאן און איצטיגער עקזעקוטיוו באאדער מעמבער. און איך בין זיכער, דאס איהר, ברודער רעדאקטאר, וועט מיר נישט אנטזאגען צו ענטפערען אין אונזער אפציעלען ארגאן, „די נערעכטיגקייט“. איצט צום פונקט: אייך איז נאך נע'וויס פריש אין זכרון די ערשטערונג פון דער עקזעקוטיוו באאדער פון לאקאל 20, מיט א פאר מאנאטען צוריק, אין דער „נערעכטיגקייט“, און באצוג דער „פירור" טאן ראבער קא'ן, וואו די באסעס האבען אויסגעשלאסען די ארבייטער, און אונזער יוניאן איז געווען געצוואונגען צו ערשטערען דעם שאפ אין סטרייק. אויך ווייסט איהר אלע איינצעלייטען, דאס אונזערע פיקעטס, נאך פיל מיה און אנשטרענגונג, נען, נאכטאלענדיג וואו די פירמע שיטט ארבייט (אין די נרעסטע פרעסע, שנייען, זאמערונגען — פול מיט מסירת-נפש), האבען אויסגעמונען, אז די ארבייט ווערט געמאכט אין די אמאלנאמיטער שפער. זיי האבען דאן פרייער אפגעקאממען, זיי ענדיג זיכער, אז אזוי יוניאן, ווי די אפאלנאמיטער, וועט אונז געוויס העלפען צו טאפאן די ארבייט און דארום העלפען

ווייסט איהר, ווי עס האט זיך אנטוויקעלט די אידישע ארבייטער באוועגונג אין אמעריקע? לערנט דער רעדאקטאר פון דער אינטערנעשאנאל לידעס נארמענט וואיקערס יוניאן, פון דעם לויט לעווי, און איהר וועט מיט פיל באמערקונגען זעהן.

ווי קומט עס, וואס דער שרייבער פון דעם ארטיקלעל באדייערט אזוי שטארק, וואס קיין שלום איז נאך נישטא אין דער יוניאן? פון וואסען ווייסט ער, אז די יוניאן איז צעשפליטערט? האט ער דאס געלעזען אין וועלכער צייטונג, האט ער דאס גע'הערט ביי די יוניאן-מיטגלידער, צי האט ער עס געהערט אין זיין שאפ, וואו ער אר'בייט? דער שרייבער פון די שורות אר'בייט שוין עטליכע יאָהר מיט ל. רודאלף אין דעם זעלבען שאפ, און איך ווייס, וואס פאר אן אינטערעס ער געהט אין דער יוניאן בכלל און אין זיין שאפ במפרט. איך וויל איהם פרעגען: וויסלי מיטגלידען האט ער אנטערעט אין זיין יוניאן פאר די לעצטע טע פאר מאנאטען? צי ווייסט ער אין אלגעמיין די טעטיגקייט פון זיין אייגענעם לאקאל 22? נישט ער אינטערעסירט זיך, וואס עס טוט זיך אין זיין יוניאן און אויך נישט אין דעם שאפ, וואו ער אר'בייט. ווען מען רופט אכא'ל א שפאמייטע, און עס זיינען פארהאן ערשטע פראגען צו פארהאנדלען, דאן פארוקט ער זיך אין א ווינקל, אז מען זאל איהם נישט ארויס'זעהן און ער איז שטיל, ווי א פיש.

מיר ווילט זיך איהם שטעלען נאך א פראגע: וועמען מיינט ער דאס צו טרע'פען מיט זיין קריטיק אויף די אדמיני'סטראציע פון אונזער יוניאן? עס איז נישט אמת, וואס ער שרייבט, אז די ארבייטער אין די שפער זיינען צעריסען. איך קען איהם פארזיכערען, אז די ארבייטער זיינען פאראייניגט צווי'שען זיך און האבען דעם פולסטען צו'טרוען צו זייערע באמבער. צעריסען זיי'נען נאך די, וועמען די גרויסע מאסען הא'בען באזייטיגט. זיי ברענגען דאס אריין דעם כאאס, די צעטריילונג. אבער זייער קול איז א קול קורא במדבר — קיינער הערט זיי נישט.

אפשר געהט עס ל. רודאלף ארויס זיינע באהויפטונגען פון דעם „יוניאן אר'בייטער“.

איך וויל פארזיכערען ברודער רודאלף, דאס די גרויסע מעמבערשיפ שטעהט אויף דער וואך און וועט באשיצען דעם גרויסען פולסטען בנין — די קלאקס און דרעס'טאכער יוניאן. און איך וויל אויך פארזי'כערען בר. רודאלף און אנדערע זיין גלוי'בען, אז די גרויסע מאסע ארבייטער קור'צען נישט מיט יאוש אויף זייער יוניאן, נאך מיט אמת'ער איבערגעגעבענער ליבע צו זייער יוניאן בכלל און צו זייערע באמבערס.

מיט גרום, דאנסאווין, מעמבער לאק. 2, לעדזש. 5630.

ארץ ישראל ארבייטער באנק ערקלערט דוידענטען פאר איהרע שעהאלדערס

די ארץ ישראל ארבייטער דעלעגא'ציע, וועלכע געפינט זיך איצט אין אמעריקא, אין פארבינדונג מיט דעם געווערקשאפטען פאלעסטינא קאנפ'ען, האט די טעג ערהאלטען פאלגענדע קייבל'גראם פון דער ארבייטער באנק אין ארץ ישראל:

„די גענעראל פארוואלטונג פון די שעהאלדערס פון דער ארבייטער באנק האט ערקלערט א דוידענדע פון 5 פרא'צענט אויף אלע שערס, וועלכע זיינען אין פול באצאהלט געווארען ביז דעם 1טן יאנואר, 1925.“

אונטערנע'חחמ'עס — בנק פועלים. ווי באקאנט, איז די באנק געגרינדעט געווארען אין 1921, און פאר די פינף יאָהר פון איהר עקזיסטענץ האט זי בא'דיינט אונטערמיט פון דער ארבייטער ווירט'שאפט אין ארץ ישראל. איהר אייגענע צאהלער אקציען קאפיטאל באטרעפט איצט די סומע פון \$350,000, און זי האט געשלאסען דעם לעצטען יאָהר פון איהרע געשעפטען מיט א ריינעם רוט פון \$72,000. דער איצטיגער באשלוס צו ערשלערען דוידענטען קומט אלס רעזולטאט פון געזונטער און געשעפט'ס מעסיגער אנטוויקלונג פון דער באנק, און וועט זיכער מיט גרויס צופרידענהייט באגרייט ווערען פון די טויערענטער אק'ציענערען וועלכע די באנק פארמאגט אין די פאראייניגטע שטאטען און קנעדער.

איהר ווען ווארט איהר?

דער רעדאקטאטארישען אפ'ס איז שוין אפ'ען. לויט גלויב און אפ'ס פון דער אינטערנעשאנאל, 3 וועט, 16טע סעריס, און שרייבט זיך שוין אויף ארויסצופא'לדען רען אין זייער פרעכטולעך זומער חיום, די יוניס חיוו. וואס נישט אונז שפ'ער, מוז עס באלד.

פון ש. ח. הימלפארב.

דער ווארשעווער באקלייד פאר איין ::

(ווי אזוי עס לעבט און קעמפט די ווארשעווער באקלייד פאר איין.)

דער ווארשעווער באקלייד פאר איין הויבט אן זיין לעבן עקזיסטענץ פון אקטאבער 1916, גלייך נאך'ן אריינגעפארן פון די דייטשען קיין פוילען, א גרופע שניידער, פון וועלכע א טייל גע' פונט זיך היינט אין אמעריקא און אין אנדערע לענדער פון אייראפא, האט גע' דונגען א לאקאל, אויסגעהאנגען א שילד, און דערמיט געשטעלט די דייטשע מאכט פאר א פאקט אז אזא פאראיין עקזיס' טירט. זיך גרינדען פון פאראיין האבען זיך גלייך גענומען צו אן ענערגישער ארגאניזאציע אקטאבער 1916. עס זיינען דורכגעפיהרט געווארען א גאנצע רייע מיטגלידער און פארמאגט אלע ווארשעווער וועלכע מען האט גערופען די ארבייטער זיך צו ארגאניזירען. און די ארבייטער איז געקרוינט געווארען מיט'ן גרעסטען ערפאלג. מאסען ארבייטער האבען זיך פארשריבען אלס מיטגלידער, און אלע נייע שטראמען האבען געהאלטען אין איין צופליסען. נאך שוין אין אנהויב האט זיך גענומען אן אייגענעם קאמפא ארום באראקסער, נאמען און איי' האלט פון פאראיין. ס'איז געוועזען פון איין זייט א גרופע פועלי ציוניסטען, און פון דער צווייטער זייט לינקע פ. ב. וועלכע האבען געהאט א געוויסע השפעה אויף קלענערע גרופען שניידער ארבייטער, וועלכע האבען געהאלטען, אז מען דארף גרינדען פאר א פאראיין לויט דעם מוסטער פון די ענגלישע טרייד יוניאנס. די גרופע האבען געוואלט דעם טיפ פאראיין, כדי איינצוהאלט מען זייער השפעה אויף די הייפלאך ארבייטער, וואס האבען זיך אין די פאר' מלחמה און אין די מלחמה יאהרען גע' פונען אונטער זייער פארטייאישער וויר' קונג. די גרינדער פון'ס פאראיין, וועל' כע זיינען געווען בונדיסטען און סימ' פאטייער פון בונד, האבען געהאלטען, אז דער פאראיין דארף זיין אן איי' דאסטריעלע ענטפראנדזער, און דארף ארומנעמען אלע ארבייטער פון דער גע' געבענער אינדוסטריע. די גרויסע מא' סען שניידער ארבייטער האבען מסכים געוועזען מיט די גרינדער, און אויף אזא אופן איז אנטשטאנען דער פראפעסיא' נעלער פאראיין פון נאדערל-ארבייטער אין ווארשא. אבער צוזאמען מיט'ן נאדערל באראנשע פאראיין, האבען עקזיסטירט אויך עטלעכע קלענערע פאר פאראינען, ווי למשל פאלדערס מאכער, און בלומען און בלעטער נייער ביי די פועלי ציון, און הארטע וועט (פעלנער מאנקעטען) ארבייטער, און קראוואטען מאכער ביי די "פאראייניגטע", געוועזענע "ס.ס. די לינקע פ. ב. פ. ב. וואס האבען געהאט א געוויסע השפעה אויף די קירושער ארבייטער, האבען זיך אריינגעקאממען אין נאדערל-בראנשע פאראיין.

צוזאמען מיט דער אנטשטעהונג פון ווארשעווער נאדערל פאראיין, האבען זיך

אויך געגרינדעט א גאנצע רייע נאדערל פאראינען אין די פראווינצ שטערט. דער נאדערל פאראיין האט כאלד אין א' הויב פון זיין עקזיסטענץ געהאט אויס' צושטעהן שווערע פארשלאגונגען און גרויסע שיקאנעס מצד דער דייטשער אקאפאציע אונטער מאכט. ווי דער גרעסטער און שטארקסטער פאראיין פון אידישע אר' בייטער, איז די הויפט אויסמערקזאמקייט און דאס וואכזאמע אויג פון די דייטשע פאליציי אנגעטען געוועזען אין דער ער' שטער ריי געווענדעט אויף איהם. ארעס' טירען, אינטערנירען אין די לאגערס פאר געפאנגענע, פאר'חמ'ענען דעם פאראיין לאקאל זיינען געוועזען מעשים בכל יום, אבער אלע די רדיפות האבען אויף איין מינוט נישט אפגעשטעלט די אקטיוויטעט פון די פאראיין מיטגליד' דער און פירער. מיט'ן ענטוואזם פון פיאנירען האבען די פירער, מיט דער מיטהילף פון די מיטגלידער מאסען, פ' בערהאפט געארבייט, דורכגעפיהרט פליהרט טאריפען און העכערונגען, געפיהרט סטריקען, אקטיוו זיך באטייליגט אין אלע פאליטישע ארויסטרעטונגען גענען דער דייטשער אקאפאציע אונטער פיהרט א ברייט פארצווייגטע קולטור און אויפגעלערנטע ארבייט, און אריינגע' צוויגען אלע אפגעשטאנענע אין די רייען פון פאראיין. דער פאראיין האט צו יענער צייט געזעהלט אן ערך פון 7 ביז 8 טויזענט מיטגלידער. דערפון צאָה' לענדע ביז דריי טויזענד פינף הונדערט.

אין אנהויב פון 1919טען יאהר, ווערט דורך דער אינדיאטיוו פון דער' זעלבער גרופע, גרינדעט פון ווארשעווער נאדערל-פאראיין, גערופען א צוזאמענפאר' פון אלע נאדערל פאראינען, פון דער נאנ' צער פוילישער רעפובליק, און עס איז געגרינדעט געווארען דער צענטראלער פאראיין פון נאדערל-אינדוסטרי ארבייטער אין פוילען.

דער ווארשעווער נאדערל פאראיין האט זעלבסטפארשטענדליך געשפילט די ער' שטע פירעל אין צענטראלען פאראיין. ווארשא איז פאר דער מלחמה, און ביז איצט, געווען און געבליבען דער גרעסטער ענטפער פון באקליידונגס אר' בייט. פאר די צייטען פון דער רוסי' שער צארישער הערשאפט זיינען אין ווארשא געוועזען באשעפטיגט אין די באקליידונגס מאכען איבער 20 טויזענט ארבייטער. דערפון אכציג פראצענט אי' דען. דאמאלסט האט מען געארבייט אין גרויסען מאסשטאב פאר'ן רוסישען אפ' אפ'מארק. זינט דעם אויסברוך פון דער וועלט מלחמה איז דער אינדוסטרי' צווייג פארקלענערט געווארען אויף מעהר ווי א העלפט, און ערשט נאך דער אנט' שטעהונג פון דער פוילישער רעפובליק, ווען עס זיינען צו פוילען צוגעפאלען שטיקער טעריטאריע פון דייטשלאנד, עסטרייך און רוסלאנד (היסטאריש פויל' ליטע) וואסס די אינדוסטריע אויס צו רוק ביז צו דער גרויס פון צוויי-דריטעל פון פאר דער מלחמה.

שפעטער, בעת אין פוילען הויבען זיך אן די סיסטעמאטישע עקאנאמישע קרויסען, ווערט זי צוריק איינגעשרוב' פען, אזוי אז היינט צו טאג זיינען אין ווארשא באשעפטיגט אין דער באקלייד' דונגס אינדוסטרי, אלעס צוזאמען — די ארבייטער און מיססער, אירען און פאר' ליאמען — ביז א 12 טויזענט מענטשען. די אירען בילדען איצט נאך אויך איבער זיבעציג פראצענט אין דער אינדוסטרי. אין ווארשעווער באקלייד פאראיין זיי' נען איצט ארגאניזירט ביז 4 טויזענט ארבייטער, דערוואקסענע, און קנאפע צוויי טויזענט יונגענליכע, וואס זיינען נאך קיין 18 יאהר ניט אלט.

די ארבייטס-באדינגונגען זיינען פארשידענע. אין א טייל פאכען האט געלונגען אין די פריהערדיגע יאהרען

אויסצוקעמפען וואכען-ארבייט, און עס איז אין זיי איינגעפיהרט געווארען דער' 8-שעה'יגער ארבייטס-טאג און דער ענג' ליטער שבת, וועלכער ווערט נאך איינ' געהאלטען ביז היינטיגען טאג. דאס איז מערסטענס אין די פאכען, וואו עס זיינען באשעפטיגט פרויען, ווי ביי קליידער, באשטעלטע און מאנזשין, וועט אויסארבייטונגען, קינדער שניידער אר' בייט. אין די איבעריגע פאכען, הערשט דער סיסטעם פון שטיס ארבייט. דורך גרויסע קאמפען האט געלונגען אין די פאכען איינצופיהרען אן איינהייטליכען לויט-טאריף, וועלכער ווערט פון צייט צו צייט רעוויזירט, אפגעניגט פון דער לאגע אויפ'ן ארבייטס-מארק. עס זיי' נען געשלאסען געווארען קאלעקטיווע אפמאכען מיט פארשידענע גרופען מי' סטער, ווענען רעכט פון פאראיין אויף דער ארבייטס-פארמיטלונג; אז צונע' מען און אנטווארען ארבייטער קען מען נאך מיט'ן הסכם פון פאראיין, און א גאנצע רייע אנדערע זאכען, וואס האבען א שייכות צו דער רעגולירונג פון די באציהונגען צווישען ארבייטס-געבער זי'ן ארבייטס-נעמער.

א דאנס דער קאמפסע-הינטיקט פון דער ארגאניזאציע, האט זיך איינגעגעבען די אלע ערשטערונגען, אין גאנצען און גרויסען, איינצוהאלטען ביזן היינטיגען טאג, און אויך איצט ווערט די גאנצע אויסמערקזאמקייט געווענדעט דארויף איינצוהאלטען די פון לאנג דערגרייכ' טע געוויינען. צוליב דעם אויסערדיג' וועהרליכען שוין איבער צוויי יאהר' דויערענדיגען קרויס, קומט דאס אן זעהר שווער. זעלבסטפארשטענדליך, אז נאך שווערער איז צו דערגרייכען נייע געוויינען. יעדענפאלס שטעהט די ארגאניזאציע אויף דער וואך, פיהלט דעם דופט פון דער אינדוסטריע און וועט זיכער נישט דורכלאזען קיין נע' לעגענהייט צו טאן אלעס וואס גייט און מעגליך צו פארזיכערען און פאר' טידיגען די עקזיסטענץ און אינטערע' סען פון די ווארשעווער באקליידונגס-ארבייטער.

ווענען איינערליכען צושטאנד פון פאראיין, ווענען די פארטייקאמפען — רעכטס און לינקס; ווענען דעם אר' נאציאנאליזמעלען בוי פון פאראיין, זיין פינאנציעלע מצב און ד. נל. — אין קומענדיגען בריעה.

נאוועלען פון מרים קארפילאוו.

אין ערוויקשינעל דעפארטמענט פון אונזער אינטערנעשנעל, 3 וועסט 16טע נאס, איז דא צו באקומען צוויי נאוועל' לען, זעהר אינטערעסאנטע ביכלאך, פון מרים קארפילאוו. איין ביכל, "ברכה" (א קליין-שטערטעלדיגע), דאס צווייטע, "א פראווינץ-צייטונג", וואס איז נאך וואס ערשינען פון דרום.

די מיטגלידער פון אונזער אינטער-נעשנעל קאנען באקומען די ביכלאך צו רעדוצירטע פרייזען. דאס ביכל, "ברכה" — פאר 25 סענט און דאס צווייטע — "א פראווינץ צייטונג", פאר 35 סענט.

ווארט ניט; ווי ער וואלט נאך קיינמאל ניט עקזיסטירט. איז דאס ניט א הארץ וועהטאג?

די איינציגע עצה פאר אס די גע' קרוידעטע, אונטערבליבע און צו פא' דערען א רעפערענדום, א פאלקס אפשיס' מונג. זאל דאס פאלק אליין אפשיסמען ווער עס זיינען זיי גרויסע מענטשען.

שטעלט אייך פאר ווען דאס פאלק זאל דארפן שטימערן און אויסלייבען זיינע גדולים פון א צעטעל אויף וועלכען עס געפינען זיך אויך דושעק דעמפסי און בייב רומה!

א ביישפיל, ווי אזוי דאס פאלק וואלט געשטימט האבען מיר געהאט לעצטען שבת, ווען צוויי פראמינענטע מענער זיי' נען אפגעפיהרען אויף א באזוך צו זייער געבורטסלאנד איטאליע. די צוויי מענער זיינען געווען גאטליכע אפערע, דער מערסטער פון דער מעטראפאליטען אפערע קאמפאני און דרושוען באלאגא, דער "קעניג" פון די שטיוועלפוער פון וואל סטריט.

ביים שיה האט זיך פארזאמלט א גרויסער עולם מיט בוקטען בלומען און געמאכט אפאציעס, מיינט איהר דאך אוראי פאר דעם באריהטען אפערע מע' גערושער? מאכט איהר א טעות. די בלומען מיט די אפאציעס זיינען געווען פאר באלאגא, דעם "קעניג" פון די שטיוועלפוער, וועלכער איז אפגעשטא' נען דרייסיג יאהר אין וואל סטריט און גאנצעמאלס פארמאגט פון עטליכע הונדערט טויזענט דאלאר.

נו, דארה' מען זיך פארלאזען אויף א רעדאקטאר צו באשטימען, ווער איז ווער' אין אמעריקא?

צייטענווייז

פון ב. צ. בורשטאק.

צייטענווייז טוט אויך מיין לעבען א שטייכלע און שענקט מיר א זוניגען טאג.

דאן ווערט מיר פיל לייכטער דעם אומעס צו טראגען, וואס דריקט אויף מיין הארץ מיט זיין וואג.

דויערט דער טאג נאך א וויילע א קליינע און גיך ווי א שאטען פארשווינדט; מיט איהם מיינע בלאסע און קרענקליכע פריידען, ווי האזען ביים רויש פון א ווינט...

אזא "נאון" ווי "דושאן הערץ, וועל' כער האט רעוואלוציאניזירט די מעקסי' קעב און מאטארקארס אינדוסטריע"; אזא בירושע עקספערט ווי דושעס לי' ווערמאך, און אזא באוואוסטע מענטשען ווי דושאן וו. א'לירי, דער פרעזידענט פון דעם משעמכער און קאמערס פון די יוניי' טער סטייטס, און עהנליכע איינפלוסריי' כע פינאנציערען, ווערען ניט אריינגענומען אין דעם, "הו איז הו אין אמעריקא?"

"און דאך — קלאגט דער, דושוירנאל און קאמערס" — יעדען שרייבערלי וואס האט אנגעשריבען עפעס א ביכלע וואס האט זיך פארקויפט אין עטליכע הונדערט קאפיעס, ניט מען אפ אין "הו איז הו" א פראמינענטען פלאץ."

נו זאגט אליין איז דאס ניט קיין עולה?

שטעלט אייך פאר, א מענטש האט "רעוואלוציאניזירט" די מעקסי-קעב אינ' דוסטריע און פון דער, רעוואלוציע" איז איהם אריינגעפאלען עטליכע צעהנדליג מיליאן דאלאר. דער מענטש הויבט אן פליהען אין די הויכע ספערען, ווערט א חשוב בייגאט און ביי לייט; מען לויבט איהם, מען שטייכט אלס איהם, מען חנח'ט איהם; מען פרענט איהם עצות, מען שטעלט איהם ארויס פאר א מוסטער פאר דער יונגען — און דער מענטש געהמט עס בלעמענען דעם, "הו איז הו אין אמע' ריעק?" און ערווארט צו געמינען א בא' שרייבונג ווענען איהם כאטש אויף א האלבען פיידזש, און צום סוף געמינט ער נאך דארטען יעדען יונגענמאן וואס האט אנגעשריבען א ביכלע דעקארענטישע לי' דער און ווענען זיך און ווענען זיין "רע' וואלוציאניזירטער" אינדוסטריע קיין

די פעז און דאס משעק ביכער

(פעליעטען)

פון ז. ווהילער

דורכגעבלעטערט די 3700 פיידזשעס פון דעם, "הו איז הו אין אמעריקא?" אין דעם גרויסען, שווערען בוך, ווער איז ווער אין אמעריקע?" געהען אריין אלע יעניגע וואס האבען ווען עס איז אנגעשריבען א בוך אדער א ביכלע; עס פעהלען אבער דארטען אהן א שיעור פראמינענטע רייכע לייט.

און א קאפיטאליסטישע צייטונג, די שיקאגא דשוירנאל און קאמערס", איז ארויס מיט א שארפען עדיטאריעלע גענען דער דאזיגער עולה. די צייטונג טאדעלט דעם ריאקטאר פון "הו איז הו אין אמע' ריאק?" פארוואס ער געהמט ניט אריין אין דעם בוך פון אונטערבליכע אועלכע גרויסע פארדינער ווי דושעק דעמפסי און בייב רומה, בעת ער געהמט אריין יעדען אפגעריסענעם הונגעריגען שרייבערלי. נישט אנדערש, מענ'ט די צייטונג, דער רעדאקטאר פון "הו איז הו" רענקט אז דא' פעז איז מעכטיגער פון משעק בוך.

און אויסער די גרויסע פארדינער דושעק דעמפסי און בייב רומה, רעכענט די צייטונג אויס נאך אנדערע העלדען פון דער פאראינדזעלט וועמען מען אנערקענט ניט פאר אונטערבליכע אין דער רע' דאקציע פון "הו איז הו". און דאן רע' כענט די צייטונג אויס א צעטעל פון מי' ליאנערען וועמען מען איינגארייט אין דעם בוך פון אונטערבליכע.

ווען מען זאל א שטייגער פרענען: ווער איז מעכטיגער, די פעז אדער דאס משעק ביכעל; דאס הייסט, די וואס גע' וועלטניגען מיט דער פעז, די שריפטשטע' לער, אדער די וואס הערשען מיט דעם משעק ביכעל, די גנידים?

פארשטעהט זיך אז דער ענטפער וואלט געווען, אז דאס משעק ביכעל איז מעכטיגער. וואריס עס איז דען דא עפעס א זאך וואס דאס משעק ביכעל זאל ניט קאנען באהערשען? זוער שמועסט נאך ביי אונז אין אמעריקא, וואו דער געלט' ביימלע האט זיך דאכט זיך צולעגט פון ברענע צו ברענע און דריקט אלץ אן אלעמען מיט זיין מענטשליכער שוועריקייט.

דאס קאן זיך אבער נאך אונז אזוי אויסווייזען. זיי אבער, די גנידים, האבען ערשט זיך ארומגעווען אז מיט זייער גאנצען פארנעהם, מיט זייער גאנצער רייכקייט, האבען זיי נאך קיין ווערט ניט. אמת טאקע, מיט זייער געלט קאנען זיי זיך איינקויפען אלע פארנעניגענס און באקומעליכקייטען, אבער נאך פאר דער וועלט, פאר עולם חוה. ווען עס קומט אבער צו עולם הבא, צו אביסעל, אונ' שטערבליכקייט, האט זייער רייכקייט קיין שום ווערט ניט; מען רעכענט זיך ניט דערמיט.

און אויסגעפונען האבען זיי אסאך די געוואלדיגע טראגעדיע ווען זיי האבען

GERECHTIGKEIT

A JEWISH LABOR WEEKLY
Published every Friday by the
International Ladies' Garment Workers' Union
Office: 3 West 10th Street, New York, N. Y.
MORRIS SIGMAN, President
ABRAHAM BAKOFF, Secretary-Treasurer
L. FINKELSTEIN, Acting Editor
Subscription price paid in advance: \$1.00 per year.
Vol VIII, No. 23. New York, Friday, June 4, 1928

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Sec. 1108, Act of Oct. 3, 1917, Authorized Jan. 20, 1919.

האלבע ארבייט

לעצטע וואך האבען מיר אויף דעם פלאץ אנגעוויזן, ווי ריכטיג עס ווערט אנגעלייגט די זעהר קאמפליצירטע לאגע אין דער ניו יארק קלאָק אינדרוסטריע, אין דעם רעפארט פון געוועזענער סמיטה'ס ספעציעלער קאמישן. כמעט פאר צוויי יאָהר צייט האָט די קאמישן גענוי שטודירט די לאגע איידער זי האָט ארויסגעגעבן איהרע רעקאָמענדאציעס. מיר האָבען אנגעוויזן, אז וואָס אנבאלאנגט די טעאָריע טישע זייט-אין-דעם-רעפארט, וואָס איז געבויט אויף די ווירקליכע פאקטן אין דער קלאָק אינדרוסטריע, ווערט דאָרט, ביז א נאנץ הויכען גראד, גערעכטפערטיגט די שטעלונג וואָס די פיהרערשאפט פון אונזער יוניאן האָט גענומען אין באצוג דעם טרויעריגען צושטאנד וואָס הערשט אין דער דאָזיגער אינדרוסטריע, פון וועלכער צעהנדליגער טויזענטער מענשען זיינען אָפּהענגיג מיט זייער לעבען און עקזיסטענץ.

דער אנאליז פון דער קאמישן, וואָס איז גלייכ צייטיג אויך א שטארקע אנקלאגע געגען דעם דזשאַבינג סאָבמאָנאָפּעקטאָריע סיסטעם, וואָס איז-א-יאָג אַלעס דער הויפט סיסטעם אין דער קלאָק פראָדוקציע, וועט אָהן צווייפּעל פארבלייבען דער אינטערעסאנטסטער דאָקור מענט וואָס איז ווען עס איז ארויסגעגעבן געווארען אין אן אונטערזוכונג פון א גרויסען אינדרוסטריעלען סכסוך. און עס מאכט ניט אויס וועלכע פראקטישע רעזולטאטען די רעקאָמענדאציעס פון דער קאמישן וועלען מיט זיך ברענגען, קערדיט קומט איהר יעדער פאלס, פאר נעמען זיך די מיה אזוי טיף אריינצוריינגען אין די איבלען וואָס שאַפּען דעם כאָאָטישען צושטאנד אין דער קלאָק אינדרוסטריע היינט צו טאָג.

לעמענדיג אין אַנבאַטראַכט, אז די קאמישן האָט געקוקט מיט אַפּענע אויגען, און האָט באוויזן אַנצור-שאַפּען די אמת'ע איבלען אין דער קלאָק אינדרוסטריע, איז עס נאָך מער פארדריסליך, אז ווען עס איז געקוקט מען צו מאַכען קאָנפּרעטע פארשלאגען, די דאָזיגע איבלען צו באַזייטיגען, האָט די קאמישן זיך ניט אויפגעהויבען צו דער געהעריגער הויכקייט. איהרע רעקאָמענדאציעס זיינען ווייט נישט דאָס, וואָס מיר האָבען ערווארטעט.

מען דארף האַכען אין זינען, דאָס די פאָדערונגען וואָס די יוניאן האָט ארויסגעשטעלט זיינען באזירט געווארען פונקט מיט די זעלביגע ארגומענטען וואָס די קאמישן ניט קאן אין איהר רעפארט. אבער די רעקאָמענדאציעס אין דעם רעפארט רעדען בלויז איין טייל פון דער יוניאן'ס פראגראם; מאנכע נאנץ וויכטיגע פאָדערונגען פון דער יוניאן ווערען אין נאנצען אויסגעלאָזען, און עס שאַפּט דעם איינדרוק, אז ס'איז געטאן געווארען האלבע ארבייט, אז די ארבייט איז ניט אָפּגעפליט. עס מאַכט דעם איינדרוק, ווי א דאָקטאָר, נאָכדעם ווי ער האָט ריכטיג אויסגעפונען וואָס דעם קראַנקען פעלט, האָט דאָך ניט געהייסען מאַכען די נויטיגע אָפּעראציע, וואָס וואָלט דעם קראַנקען געזונט געמאכט און איהם צוריק אויף די פיס געשטעלט.

לאָמיר ריידען קלאָרע דיבורים:

ביידע, די יוניאן און די קאמישן שטימען איין, דאָס דער הויפּטקוואל פון דעם איבעל וואס ברענגט אריין דעמאָקראַטיזאציע אין קלאָק טרייד קומט דערפון, וואָס דער דזשאַבער האָט א צו פרייע האנט; אז דאָס איז דערפאר, וואָס דורכ'ן סאָבמאָנאָפּעקטאָריע קאן דער דזשאַבער פון זיך אַקאַפּוואַרען יעדע פאראנט-וואָרטליכקייט אלס דער ווירקליכער באַלעבאָס אין דער פראָדוקציע פון קלאָקס. און דער רעפארט פון דער קאמישן קאָנפּירט ניט קיין ווערטער דערפאר צו פאר-דאמען די דזשאַבערס, און קומט צום שלום, אז די דזשאַבערס וואָרעם געשטעלט ווערען אין דער ריכ-טיגער פאָזיציע אלס די באַלעבאָס וואס באַשעפטיגען אינדרעקט דריי פערטעל פון די ארבייטער אין דעם טרייד.

די קאמישן, ווי די יוניאן, איז אויך מיט דער מיינונג, אז די קליינע קאָנפראַקטאָריע-שאפּעס זיינען דער טור פון א סך צרות אין קלאָק טרייד, און די דאָזיגע קליינע שאפּעס דארפן מאַכען פלאץ פאר דעם גרעסערען שאַפּ, אויב מען וויל באמת ארויס-טרייד.

שלעפען די אינדרוסטריע פון דעם איינציגן, דעמאָקרא-ליזירטערן צושטאנד, און עס פארשטעהט זיך, דאָס דער קאמף געגען די קליינע שאפּעס, די סעקט-נעסטען וואָס גראַבען אונטער דעם טרייד, קאן ניט געהערט ווערען דירעקט געגען דער גרויסער צאָהל באַלעבאָסן פון די שאפּעס וואָס בייטען זיך אלע ווילע. זיי ווערען באַשאַפּען פון די ווירקליכע באַלע-באָסן אין דער אינדרוסטריע, די דזשאַבערס. די יוניאן האָט שוין ניט איין מאל אַטאָקירט די קליינע סאָב-מאָנאָפּעקטאָריע, אבער מיט נאנץ קליינע רעזול-טאטען. עס האָט זיך אלע מאל ארויסגעוויזן, אז ניט אין דעם ליגט די הילף צו דער לאגע אין טרייד.

אלס א ווירקאמפ רפואה פאר אַט דעם קאנסער, וואָס איז אויסגעוואקסען אויף דעם קערפער פון דער קלאָק-אינדרוסטריע, האָט די יוניאן פארנעמליכע, דאָס אַרומצולייגען די ריכטיגע פאראנטוואָרטליכקייט אויף די דזשאַבערס, און אויך צו שאַפּען א בעסערען באַזיר פאר דעם גרעסערען שאַפּ אין דעם טרייד, וואָל איינגעשטעלט ווערען די באַשרענקונג פון די קאָנפראַקט-טאָרס און עס זאָל געגעבען ווערען צו די ארבייטער א גאראנטיע פאר א באַשטימטע צאָהל וואָכען אין א סעזאָן. די יוניאן האָט ארויסגעשטעלט די פאָדערונגען צו די באַלעבאָסן נאָך אין יאָהר 1924, און זייט דע-מאָלט איז דער יוניאן אינדרוסטריעלער פראגראם א סך דיסקוטירט געווארען. און צו יעדער צייט איז שטענדיג באוואנדערט אונטערגעשטראַכען געווארען די צוויי פאָדערונגען, וואָס זיינען ביז צו א גרויסען גראד אָפּהענגיג איינס פון דאָס אנדערע.

מיר גלויבען, אז ס'איז איבעריג ווידער אמאל אָנצוגעבען די פאקטען און ארגומענטען פאר די דאָזיגע צוויי פאָדערונגען. דאָס איז שוין היינט גוט באוואוסט צו אלעמען אין טרייד, צו די ארבייטער ווי צו די באַלעבאָסן. אַלע ווייסען, אז א גאראנטיע פאר א באַשטימטע אַרבייטס-צייט וואָלט געהאָלפּען איינ-שטעלען מער אַדרונג, וואָלט געבראכט א בעסערע פארשטענדיגונג אין די באַציהונגען צווישען די ארביי-טער און די באַלעבאָסן, און וואָלט האָבען א גוטע ווירקונג צוריקצוברענגען אין דער אינדרוסטריע דעם גרעסערען שאַפּ. און קיינער, וואָס האָט נאָהענט צום הארצען דאָס נאווילזיין פון דער קלאָק אינדרוסטריע, קאן ניט אָפלייגענען, ווי נויטיג דאָס איז.

אין דעם רעפארט פון דער קאמישן ווערט אין גאנצען אויסגעלאָזען די פאָדערונג פאר א גאראנטירטע אַרבייטס-צייט. און דאָס איז א גרויסער פאָדערונג. פון די שאפּער פון דעם רעפארט, נאָכדעם ווי זיי האָבען אויך ריכטיג געשילדערט דעם הויפט קוואל פון וואנען עס שטראַכט ארויס די איבלען, וואס צופרעסען די אינדרוסטריע און פארשפרייטען כאָאָס, האָט מען גע-קאָנט ערווארטען צו זיין מער קאָנסעקווענט. אויסלאָז-זענדיג אָס די רעקאָמענדאציע, האָט די קאמישן אויס-געלאָזען איינעם פון די הויפט פונקטען אין אונזער אינ-דרוסטריעלען סכסוך, וואָס וואָלט געהאָלפּען אַרומפלייגען אויפ'ן דזשאַבער די פאראנטוואָרטליכקייט פון א באַלע-באָס, און וואָלט אויך העלפּען ווידער איינצושטעלען דעם גרעסערען שאַפּ.

א צווייטער ערנסטער פאָדערונג אין דעם רעפארט איז, וואָס די קאמישן האָט פארטעהלט אַרומצוגאָנען איהר באַשטימטע מיינונג וועגען דער פאָדערונג פון דער יוניאן פאר א 40 שטונדיגע אַרבייטס-וואָך.

מיט א יאָהר צוריק האָט די קאמישן געזאגט, אז הויט איהר מיינונג, איז דעמאָלט, די צייט ניט געווען גינסטיג צו באווייליגען א קירצערע אַרבייטס-וואָך. דאָס איז געווען איידער די קאמישן האָט זיך אונטער-גענומען צו מאַכען אזא גענויען שטודיע איבער דעם אינדרוסטריעלען צושטאנד פון דער קלאָק אינדרוסטריע אין ניו יארק. דאָס איז געווען נאָך איידער די, ביוראָ אָו ריסורטש, וואָס זי האָט איינגעשטעלט, האָט ארויסגעגעבען די ציפערען, וואָס ווייזען ווי קורץ עס איז דער אַרבייטס-סעזאָן אין אלע מינים קלאָק שפּעצער, און דעמאָלט האָט מען אפשר געקאָנט פארשטעהן די שטעלונג פון דער קאמישן.

אָבער וואָס איז היינט? היינט, האָבענדיג פאר זיך די אייגענע ציפער פון דער קאמישן'ס אונטער-זוכונג, קאן דאָך מער פאר קיינעם קיין צווייפּעל ניט זיין, ווי נויטיג עס איז, אז די אַרבייטס-סעזאָנס אין קלאָק טרייד זאָלען פארלענגערט ווערען. יענע ציפער האָבען געוויזן, דאָס די קלאָקמאכער פון ניו יארק זיינען אין דורכשניט באַשעפטיגט ניט מער פון 30 וואָכען א יאָהר, און דאָס מיינט, אז אפילו מיט דער העכערונג פון די מינימום ספּיללס, וואָס די קאמישן רעקאָמענדירט, קאן מען אלץ נישט האַפּען, זיי זאָלען קאָנען מאַכען א לעבען פאר זיך און זייערע פאמיליעס, סיינען עס זאָל געפונען ווערען א וועג, ווי צו פאר-לענגערען דעם אַרבייטס-פּעריאָד.

אז די קאמישן שטימט איין אין סעאַריע מיט דער יוניאן אין באַצוג דעם, אז די אַרבייטס-סעזאָנס אין קלאָק טרייד וועלען פון זיך אליין זיך נישט פארלענגערען, קאן מען זעהן פון איהר סטימענט, אז דער דזשאַבער, דער קאָנפראַקטאָריע-פאקטאָר אין דער קלאָק אינדרוסטריע, צייגט ניט אַרויס קיין גיינגונג צו פארלענגערען דעם סעזאָן, ווייל די לאסט פון די „אווערהעד“ אויסנאבען פון מאָנאָפּעקטאָריע ווערט געמאָנען פון א גרויסער צאָהל קליינע סאָבמאָנאָפּעק-טאָרס.

טשוערעס, יעדערער אין א באוואנדערען קליינעם לאָסט, מיט עטליכע מאַשינען, עס איז דעריבער קלאָר, אז דער איינציגער ווירקאמפער מיטעל, צו פארלענגערען דעם אַרבייטס-סעזאָן, וואָלט געווען צו פארקירצען די אַרבייטס-וואָך. דאָס וואָלט זיכער געגעבען די אַרביי-טער א געלענעהייט צו האָבען עטליכע מעהרערע וואָכען פון באַשעפטיגונג דורכ'ן יאָהר, וואָס וואָלט, צו א געוויסען גראַד, פארגרעסערען זייערע אַרימע פארינסטען.

דער רעפארט פון דער קאמישן האָט אויך נישט גענומען אין אַנבאַטראַכט דער יוניאן'ס פארלאנג צו געבען אַנערקענונג די דעזיינערס און די עקאָמינערס אין קלאָק טרייד. די אַרבייטער אין די דאָזיגע צוויי פאָכען, כאָטש זיי זיינען מיטגלידער פון לאָקאלס אין קלאָק טרייד און ווערען באַשעפטיגט אין די קלאָק שפּעצער, זיינען ביז איצט באַהאנדעלט געווארען ווי שטייט-קליינער אין די קאלעקטיוו אַנרימענטס צווישען דער יוניאן און די באַלעבאָסן. אַלע מאל, ווען נאָך די אַנרימענטס זיינען באַנייט געווארען מיט די אַסאָ-סיאיישן באַלעבאָסן, האָבען זיי שוין שטענדיג געפונען עפעס א תירוץ וואָרום די דעזיינערס און עקאָ-מינערס זאָלען אין אַנרימענט נישט אַנערקענט ווערען. און דאָס וואָס די קאמישן האָט פארפּעלט צו מאַכען באַשטימטע רעקאָמענדאציעס אין באַצוג די עקאָמי-נערס און די דעזיינערס, לאָזט איבער די דאָזיגע פראגע אזוי אַפּען ווי פריהער.

די ערפּלערונג פון דער קאמישן, אז אין דער פראגע וויל זי אין גאנצען זיך ניט אַרוממישען, גיט דער יוניאן קיין אנדער ברירה, ווי נאָך זיך אוועקצושטעלען אין קאמף צו פארטיידיגען די אינטערעסען פון די דאָזיגע אַרבייטער. סיינען די באַלעבאָסן זאָלען וועלען אויסמיידען א צוואנגענשטויס איבער דער עקאָמינערע דעזיינער פראגע; סיינען זיי וועלען איינזעהן, אז די צוויי דערמאָנטע גרופען אַרבייטער דארפן אייננע-שלאָסען ווערען אין דעם אלגעמיינעם אַנרימענט אין קלאָק טרייד, צוגלייך מיט אלע אנדערע אַרבייטער אין די קלאָק שפּעצער.

מיר ערווארטען, גאטירליך, צו הערען, אז די קאמישן האָט געמוזט אזוי האנדלען ביים ארויס-געבען איהרע רעקאָמענדאציעס, וויסענדיג פון וואָס פאר אן עלעמענט עס באַשטעהט די דזשאַבערס און די מאָנאָפּעקטאָריעס אין דער קלאָק אינדרוסטריע; דאָס די קאמישן האָט זיך געמוזט רעכענען מיט דעם, דאָס יעדער פונקט וואָס וועט נאָכגעגעבען ווערען צו דער יוניאן און די אַרבייטער, וועלען זיי עס אויפנעמען מיט אן אָפּאָזיציע און פיינטשאפט. און אז דאָס וואָס די קאמישן האָט פארפּעלט צו מאַכען באַשטימטע דעקאָמענדאציעס ווענען מאַנכע נאנץ וויכטיגע פאָ-דערונגען, איז עס דערפאר, ווייל זי האָט זיי נישט געוואָלט צופיל אויפרייצען, זיי זאָלען נישט ווערען צופיל פארביטערט געגען דעם נאנצען רעפארט.

אונזער ענטפער אויף דעם איז נאנץ פשוט: יענער עלעמענט צווישען די באַלעבאָסן, וועלכע בא-טראַכטען יעדען געווינס פון די אַרבייטער, וואס באַשטעמט צו סטאַביליזירען די אינדרוסטריע, פאר אן „אומגלייך“ אָדער פאר א „לאסט“, וואָס ווערט אויף זיי אַרומגעווארפּען, וועלען סיי ווי ניט צופרידען זיין מיט'ן רעפארט פון דער קאמישן; זיי וועלען סיי ווי זיין געגען דעם. די פאָרשטעהער פון די דאָזיגע בא-לעבאָסן האָבען שוין זייט אייניגע חדשים אָנגעפילט די טרייד-פּרעסע מיט „פראפאגאנדע“ שטאָף, ערקלע-רענדיג, אז זיי וועלען ניט אָננעהמען קיינע רעקאָמענ-דאציעס פון דער קאמישן, ווי מילד זיי זאָלען ניט זיין; דאָס זיי וועלען צוריקווייזען יעדען פאָדור וואָס וועט געמאכט ווערען זיי צו שטערען זייער גרינג לעבען, זייער „פראַספּעריטי“.

פאר דער יוניאן און די אַרבייטער איז עס, יעדענפאלס, א גרויסע ענטווישונג, וואָס די קאמישן האָט פארפּעלט צו מאַכען באַשטימטע רעקאָמענדאציעס וועגען מאַנכע נאנץ וויכטיגע פאָדערונגען. גאטירליך, דאָס וואָס די קאמישן האָט אָנגענומען דעם אַנאליז פון דער יוניאן איבער דעם קריטישען צושטאנד פון דער קלאָק אינדרוסטריע און די אורזאכען דערפון, האָט אונז געגעבען א גרונט צו האַפּען, דאָס די קאָמ-יטן זאָל זיך קיין זאך ניט אויסלאָזען, אז זי זאָל זיך ניט אָפּשטעלען אין מיטען און פארטעהלען צו מאַכען רעקאָמענדאציעס אין אזוינע פראגען, וואס זיינען פון גרויס וויכטיגקייט פאר'ן וואוילזיין ניט נאָר פון די אַרבייטער, זאָנדרען פאר אלע די, וואָס ווילען באמת זעהן די קלאָק אינדרוסטריע אין א בעסערען צושטאנד.

ווי לאנג לעבט א מענש?

ס'ווענדט זיך וואָס אַרץ מענטש, א מענש מיט שכל, צי א מענש אָהן שכל. א מענש מיט שכל-פּאַהערט אין דער וואונדערשויןער יוניווערסיטעט אין פאַרענטפּערט, און ער איז זיכער, אז דאָס וועט פארלענגערען זיין, אָדער איהר, לעבען. א מענש וואָס איז קיינמאל נישט געווען אין דער יוניווערסיטעט, ווייס איבערדעם, אז ער וועט עס מיינען צו לעבען אויף דער וועלט! און עס איז נאָך א פראַגע, צי ער מענט לעבט איבערדעם, אָדער ער געניסט זיך בלויז, און א מונד-לעבט.

חלוצים

(א בריוו פון ארץ ישראל)

פון על עם.

ענטפערס פון רעדאקציע

א. ר. ק. — מ'איז שטענדיג געווען ווי מיר האבען געדענקט, — דער בריוו איז געלעגן זיך גאנץ רוחני אויף יענעם דעם, און ווען איהר זאגט אזוי גוט ווי אזוי איהר האט איהם שטרענג, וואלט ער דאס געווען ליגען ווער ווייסט ווי לאנג, אלס, איצטער וועט שוין אלץ זיין, "אל ריוו", די וואס וואס איהר האט אזוי צוגעשיקט וועלען פארשטענדיג ליבט ווערען. שטענדיג וואס מען האט שוין געברענגט מיט יענעם א שטעק, איהר וואלט איהר געווען ליבער צו באקומען אן אייגענעם שטעק, דאס וועט אויך קומען, נאך שפעטער.

אב. ברייטע. — איינער צווייטער לידעל האט זיך ביי אונז גוט פארשלאפן. מיר האבען עס און וועלען עס פארדוקט, ווי מיר האבען אויך איהר פאל שוין געענטפערט.

יוסף פאסטערנאק, לאקאל 20. — איינער ברייטע ווערט פארשטענדיג און דעם ניסער, כאטש ווי איהר זאגט אלליין, עס איז געשריבען אין א, "צו שטרענג טון", צו דער בריוו איז געשריבען אין א שטענדיג טאג צו גוט — די טענות שטען צו דער רעדאקציע ווייניג געוויס גוט ריכטיג. און דעם עדיגשטעל, וואס בר. פאסטערנאק דערמאנט, האבען מיר באגרייפט די פאסטערנאקער צו איהר קאנווענשאן, און דאס איז גוט געווען קיין לויבענדעס צו דער שטענדיגער פערזאן. עס איז שטענדיג ווען געווארען אויף דעם פארשטענדיג, וואס די ארגאניזאציע האט געמאכט און די לעצטע טע צוויי יאָר אויף דעם איינדרוסטעלען געבויט, פארשטענדיג איהרע ריזען. און אויב דאס איז א לויבענדעס, האט עס די שטענדיג געוואלט צו פארשטענדיג. עס איז איהר דאס מיר ווייסען וועגען דעם סכום צווישען דעם 20 און דער פאסטערנאקער איבער דעם שטאט פון דער "פיריטאן ראבער קא". און אויב עס איז ווייניגער, ווי ברודער פאסטערנאק שילדערט עס, אז אין דעם שטאט סקעט די פאסטערנאקער געגען דעם לעקטל 20, איז עס ווייניגער א גרויסע עולה! אזוינס האט איהר גוט געשריבן און גוט געשריבן פארקומען, און מיר ווייסען און האפען, דאס די פארשטענדיג פון דער פאסטערנאקער וועט באַלד נאכדעם די זאך און זעהן, אז די סקעט בעריי געגען לעקטל 20 זאל גלייך שטענדיג ווערען. דאס שטענדיג האט גענוג צו טון מיט דער באַרייטונג. מיר האבען באַרייט צו איהר פאסטערנאקער צו איהר קאנווענשאן און שטענדיג ווייניג אויפ'ן ערשטעל, וואס זי האט געשריבן אין די לעצטע צוויי יאָר. און אין אזוי סאט מענטש האט זיך גוט געשטעלט צו פאסטערנאקער די שטח מיט דעם פיריטאן שטאט, כאטש ווי שטערליך דאס זאל גוט זיין און ווי וויכטיג דאס זאל גוט זיין פאר אונזער לעקטל 20. איצטער שטענדיג איז גוט קיין גרונד, וואס די פיהרער פון דער פאסטערנאקער זאלען זיך גוט צוגעקומען מיט די באַשטע פון לעקטל 20 און איינמאל פאר איהר קאנווענשאן צו אן אויסגלייך וועגען דעם שטערליכען פאל. עס איז א שטענדיג, אז מ'שילדערט פון דער פאסטערנאקער זאלען סקעטען געגען מיטלידער פון אונזער אייגענעם לעקטל 20 די פאסטערנאקער מוז זעהן די שאַנד פון זיך פארשטענדיג. און וואס גיכער זי וועט עס טאן, אלץ שעהער און געווענער וועט עס זיין פאר איהר.

ו. גרינבערג. — אין איינער צווייטער דער פאסטערנאקער זאגט פון דער יוניאן. קען מיר דערווייל גוט דרוקען קיינעם מינוט צו וועגען די לעצטע רעדאקציעס פון דער גאנצער יוניאן קאמיטעט. דאס מוז צו ערשט קומען פון דער פיהרערשאַפּט פון דער יוניאן, און ערשט נאכדעם וועלען אנדערע אויך קענען האבען זייער ווארט. איינער ברייטע קען דאריבער דערווייל גוט געדוקט ווערען.

ברוך מילער. — דאס בילד פון היימישען לעבען, וואס איהר האט אזוי צוגעשיקט, איז גאנץ לעבעדיג שטענדיג. מיר וועלען עס פארשטענדיג, ווי נאך מיר וועלען האבען מעהר פאלץ פארגעבען פאר בעלעטריסטיק.

פאליין מארגענשטערען. — דעם זאמץ פון דעם, "געט פונעם" פון איינער לעקטל האבען מיר באקומען, ווען דער לעצטער גיט מער, "געקעמטקייט" איז שוין געווען שטענדיג דרוקט. ווען איהר ווילט האבען עפעס געקעמטקייט אין לויפנדען נומער, מוזען מיר עס באקומען גוט שפעטער, ווי דינסטאג און דער פרייטאג, האט עס און זינען פאר א צווייטען מאל.

מ. ק. ש. — די ערשטע לונג, וואס איהר האט אזוי צוגעשיקט, איז גוט פאסיג פאר איינער צווייטער. דאס מאל האט זיך אויך גוט איינגעקענט. דעם מאנסקריפט קאנט איהר אפגעגעבן, דער שיקט אזוי איינער שטענדיג, וועלען מיר עס אייך אפשיקען.

נעהם וואו אלע געהען.

איהר קאנט גיטש געזינען א בעסערען פאלץ צו פארברענגען איינער וואס ווייניג און איינער יוניטי הויז, אויף די "בלויז" בערג פון פענסילוואניא.

מ. ק. ש. — די ערשטע לונג, וואס איהר האט אזוי צוגעשיקט, איז גוט פאסיג פאר איינער צווייטער. דאס מאל האט זיך אויך גוט איינגעקענט. דעם מאנסקריפט קאנט איהר אפגעגעבן, דער שיקט אזוי איינער שטענדיג, וועלען מיר עס אייך אפשיקען.

נעהם וואו אלע געהען. איהר קאנט גיטש געזינען א בעסערען פאלץ צו פארברענגען איינער וואס ווייניג און איינער יוניטי הויז, אויף די "בלויז" בערג פון פענסילוואניא.

גרייט צו מאכען זיי פארוואנדלען און צו פויקען איהר דער וועלט בי ירידה פון דיווע אידעאליסטען.

דאס לינט שוין אין דער נאטור פון פובליקום, פון מענשען, וועלכע זיינען בלויז צושויער: כל זמן דער "העלד" (אויף וועלכען געבויט גיט איהר) ווייזט ארויס גבורות, הערען זיי גיט אויף איהר צו אפלאזירען. נאך זאל די שעה גיט זיין, ווען דער העלד געלייטשט זיך צו פעליג אים — א, דאן וועלען זיי איהם אונברענגען דאס אויספירען.

צום גליק, האלטען זיך נאך אונזערע העלדען, בי חלוצים, שטארק אויף די פיס.

איהר האט דאך געוויס געלעזען אין די צייטונגען און געהערט אויף מיטליינען וועגען דעם, "קרויז", וואס הערשט אין ארץ ישראל. פיל אידען, וועלכע זיינען געקומען אהער, "מאכען נומע" שפעטען, האבען זיך נעכער ענטשוישט; פיל לענדלארס, וואס האבען געבויט הייזער, אום צו באקומען הויכע דירה געלט, זיינען געבליבען בעלי חובות; פיל יונגעלייטער, וועלכע האבען גע'האפט צו מאכען דא א גרינגען לעבען, מוזען נעכער פארהערן צוריק אהיים. און אזוי ארום איז געשאפען געווארען דער "קרויז".

אבער די "חלוצים", איהר ארץ ישראל, זיינען אין דעם דאזיגען "קרויז", געלייטשט געווארען. זיי האבען נאך טיפער דער-פיהלט, אז נאך דורך שווערער ארבייט, דורך חלוצישען פארהערן צוריק אהיים, צו בויען דאס לאנד.

נאך דעם, "קרויז" זיינען די "חלוצים" פיל שטארקער און פעסטער. ווי האט געזאגט פושקין? — "דער שווערער האמער צורדונגען לאזט, אבער ער שטימט אים דאס איינעל".

וואס איז דער אונטערשיד צווישן שטענדיג און די יוניטי הויז?

אם די מיטע פראגע איז געשטעלט געווארן רען צו א גרויסען פילאזאף, האט ער פארקלייטשט זיין צוקערשטעטען שטערען און גע'זאגט:

— וואס איז דער אונטערשיד? ס'גאנץ איינפאך. דער גיט, ווי די יוניטי הויז, איז זעהר פאפולער און באליבט.

— מו וואס איז דער אונטערשיד? — האט מען איהם ווידער געפיעגט.

— דער אונטערשיד איז, מאכט ער, דאס אין גרעסן איז שטענדיג גאנץ גוט צו זיין, נאך... קיינער וויל גיטש געהן אהין. אפילו דער גרעסטער צדיק קווינקעלט זיך, ווען ער דארף אהין געהן. אבער אין דער יוניטי הויז ווילען אלע געהן. אהין לויפט מען מיט פארגעניגען, נאך פארגעניגען. און פאר געניגען איז דאס דאס צו באקומען פלענטי גענוג!

איהר האט שוין איינגעפאקט דאס סעטשעל?

די ביהנען און די בלימעלאך...

פון שלמה בן אביגדור.

(געוויינטע די דעם מאנסקריפטען אין שיקאגא און זייערע נידעריגען מידלאך)

הוושטע, הוושטע, ביהנעלאך, אין דעם הודש מאי: נאנט אים די פרישע בליהמעלעך, פריהלינג איז באַלד פאראיי. פלאטערט, פלאטערט ביהנעלאך, הוושטע פריהליך אום, פון בליהמעלע צו בליהמעלע לוסטיג מאנצט ארום.

איהר דארפט גיט פאר זיי זיך קימערען. ס'איז דא נאך און נאך, עס פעלט גיט קיינע אנדערע, צו טראגען איינער יאך...

אילם זיך, אילם זיך ביהנעלאך, ס'האלט גיט לאנג דער מאי; ווינט אים די יונגע בליהמעלאך, ווי וועלען מיי ווי מיי!...

אפפערען פאר איהם דאס לעבען און צו רינען איהם מיט אלע זיינע כחות.

פון דער צווייטער זייט אבער שטעמט א נעפארה, אז די אלע דריי אויפנאכען צוזאמען — וואס יעדע באזונדער פאָרערט אונגעהויערע אַנשטערענונג פון אלע כחות — זאלען גיט זיין איבער די קרעפטען פון מענשען, מענען זייערע גייסטיגע כחות זיין ווי גרויס.

און גענוג איז, אז עס זאל זיך אריינגינגען א ספס אין הארצען פון א חלוצ, אויב זיין אידעאל איז עררייכט, באר, אום עס זאלען זיך איהם ביטלעכווייז די הענט אראפלאזען און ער זאל געהען פארלירען זיין מוט און זיין גלויב בען...

דערצו קומט די דעמאָראַליזירענדע ווירסונג פון דער ארומיגער סביבה, וואס איז ווייטווייט גיט געשטימט אידעאל ליסטע-חלוציש און האט פאר די אלע אידעאלע דעם באקאנטען עקעלדיגען ביטלישטיקעל.

דער פאקט איז, אז די חלוצים אין פאלעסטינא זיינען געווען פיל שטארקער און באגייסטערטער מיט א פאך יאָהר צוריק, איידער עס האט זיך אַנגעהויבען די אויגערופענע, "פערטע עליה" פון יענע מנהג-מענדעל'ס, וועלכע האבען גענומען האנדלען אין תל-אביב מיט "ריזעל עסטייט"...

כל זמן די חלוצים האבען זיך גע'פונען צווישען אייגענע, צווישען חברים מיט דיוועלביגע אידעאלען, האבען די שטארקערע געוויינט איהר די שוואכערע, און דער אייגענער חלוצישער גייסט האט געהאלטען אין איהר שטיינען.

ווען אבער עס זיינען אָנגעקומען אין זעהר א גרויסער צאָהל מענשען מיט נאך אנדערע אידעאלען, האבען זיי גלייך אריינגעבראכט אין די רייען פון די חלוצים א שטיקעל דער מאַראַליזאציע.

וואס ווייסט איהר? — האט זיך פאר מיר געקלאַנגט איינער א חלוצ פון די בעסטע — פאר מיר יאהרען, ווען איך בין אהער געקומען, בין איך געווען אַנעכטאָן אין לייבונגען, ווייניגער אויף די פיס א פאך סאנדאלען, אויפ'ן קאפ א מיין שאפער — און איך האב זיך געפיהלט גאנץ גוט, ווי ווייניגער א חלוצ פון די יוניטען, ווען געגאנגען אן איצט אבער, ווען יעדער בחור סטארט זיך צו קליידען לויט דער מאָדע, עלעגאנט, פאצעמיש (ספאָרטיש), גרויסשטערמיש, פיהלט זיך אונזער איינער ווי דערשלאָגען, דעגראדירט, שפלישפלי.

אזוי האט זיך אָנגעהויבען די ירידה פון דעם חלוצישען גייסט, וואס איז גע'ווען דאס שעהנסטע און דאס בעסטע פון אידישען פארמענען אין פאלעסטינא.

און די געוועלשאפט, וועלכע האט אָנפאנגט געקוקט אויף די חלוצים מיט עהרפּורכט און האט גיט געפונען גע'נוג הויכע ווערטער צו לויבען און בא'זונגען זייער גבורה, איז שוין געווען

"חלוצים", איז א העברעאיש וואָרט, וואָס בעדייט אויף מיליטערישלישן "שוואַנצער", ד. ה. דער חייל, וועלכער געהט אין מלחמה אין די פאָדערשטע רייען.

אויף אַרבייטס-לישן הייסען, "חלוצים" די יעניגע פּיאָנערען, וועלכע קומען אלס ערשטע אין א גיט קולטיווירטע געגנט און טרעטען אויס א וועג פאר די קומענדיגע נאך זיי.

די הונדערטע און טויזענדע יונגע ליידט אין ארץ ישראל, וועלכע טראָגען דעם הייליגען נאָמען, "חלוצים", פארמאָגן נען אי די אייגענשאפטען פון אַוואַנגאַרד, אי די פּיאָנערען.

זיי האבען אין זיך די העלדשיקייט פון מוטיגע קעמפער, וועלכע וואַרפן זיך די ערשטע אין פּויער און זיינען גרייט צו אָפּפערען זייער לעבען פאר דעם קאמף; נאך ווי באַזיגען אויך דעם כח פון אויס-רויער, צו טראָגען דעם סאָנטיגעליכען שווערען לאַסט, הונגער און נויט, קראַנקייט און לידען, וואס דאָס איז דער אַוואַנס-פאַרמירליכער גורל פון יעדער פּיאָנער.

צייטגענווייז דוכט זיך, אז די לעצטע פאָרדיגען מער דעם מיטל, "העל-דען", ווי די יעניגע, וועלכע וווינען אין גבורה און מלחמה, פיל שווערער איז צו בלייבען פעסט און מוטיג יאָהרענ-לאַנג אין דעם שווערען קאמף מיט דער נאטור און מיט דער ארומיגער סביבה, אלס צו באַזיגען א העלדענסטאט אין א באַשטימטען מאָמענט אין א שלאכט אָדער ביי א צופאַל.

אלעפאַלס זיינען די אייגענשאפטען פון אויסרויער און שטענדיגער ארבייט פיל וויכטיגער און נויטיגער ביי די חלוצים.

נאך אויסער די דאָזיגע צוויי אויפ'גאבען פון "חלוצים" — אַוואַנגאַרד און פּיאָנערען — האבען זיי גענומען אויף זיך נאך א דריטע אויפגאבע: צו די-נען פאר דעם אידישען פאָלק אלס מוס'טער פון א נייער, אידעאלער געזעל-שאפט.

די דאָזיגע, "חלוצים" זיינען געקומען צו דער איבערצייגונג, אז דאס לעבען פון לופט-מענשען, וועלכעס איז דען האבען געפיהרט דורות און דורות לאנג, צוליב פארשידענע סיבות, האט זיי געמאכט פאר קאליקעס, און אום צו ווערען געוואנטע מענשען, פיוזש און גייסטיג, מוזען די אידען זיך אומסעהרען צו ערדארייט.

דערביי מוז געזאגט ווערען, אז די אידען פון צוריקגעהערן זיך צו דער ארבייט האט זיך אָנגעפאנגען אין דער אידישער וועלט נאך מיט צעהנדליגער יאהרען צוריק און זי איז געווען די מור מער פון די חבורות, "עם עולם", וואס האבען אויסגעוואנדערט קיין אמעריקא צו ווערען דאָרט פאַרמערס, און אויך פון די ערשטע, "חובבי ציון", וועלכע האבען גענומען בויען קאָלאָניעס אין פאַלעסטינא.

דאך האט דיזעלביגע אידען אין אונזער צייט ביי די "חלוצים" באקומען נאך אן אנדער פנים. אזוי ווי אלע גרויסע אידען, האט זיך אויך די דאך זינע ענטוויקעלט, אָפּגעווארפן פון זיך דעם איבעריגען באַלאַסט, זיך אויסגע-לייטערט, אויפגענומען אין זיך טיילען פון אנדערע צייט-אידען, אזוי אז זי זעהט אים ווי נאך א נייע.

וועהרענד דער אידעאל פון אמאָ-ליגען, "פארמער" אדער, "קאָלאָניסט" איז געווען צו ווערען מיט דער צייט א "גומבאזייער", א "פרייז", צו האבען אן איי-גענעם הויז מיט, "פאַרמאָקעס", מיט פעלדער און וועלדער, וועלכע זאלען איהם געבען די מעגליכקייט רייך צו ווערען — שטרעבט דער היינטיגער "חלוצ" צו שאַפען א ניי לעבען, אין וועלכען עס זאל גיט זיין קיין אָרט פאר עקספּלאַטירען פרעמדע ארבייט, אין וועלכען די ארבייט זאל גיט זיין א אָפּקומעניש פאר דעם מענשען, און וועלכע עס זאלען הערשען גלייכהייט און ברידערשאפט.

ווי איהר זעהט, זיינען די פאלעס-טיגער, "חלוצים" גיט בלויז "שוואַנצער" און "פּיאָנערען", נאך אויך רע-וואַלוציאַנערען, וועלכע זיינען געקומען צו מאכען א נאָנצע איבערקערעניש אין דעם אידישען לעבען, צו שאַפען א נייע געזעלשאפט, צו באַנייען די וועלט.

אין דעם לינג וייער שטארקייט, אבער אויך זייער שוואכקייט.

די שטארקייט באַשטעהט אין דעם, וואס זייער אידעאל איז אזוי אויך און אזוי שעהן און אזוי רייזענדיג, אז עס לוינט פאר א מענשען מיט א נשמה צו

מיר אז די ענגלענדער

(נאָמען פון אַ באַשעפֿערער)
פון ת. לאַנג.

ס'פילט בלויז דער קאנסערוואטיווער סאָץ
מאָס; איינע רעדט שוין כמעט שוין אויך
דער סאָציאליסט הענדערסאָן...
עס איז מיר אַבער לעצטענס אויסגע-
קומען צו באַשעפֿערן נאָך אַ סאָרט, צו-
ריכטער "בונדע אַרבייטער-ענינים" אויך
האָב אין אַן אומיווערסיטעט געהערט אַ
לעצטע איבער "עקאָנאָמישע שטודיען",
און דער לעסטער האָט אוועקגעשטעלט די
פראַגע: "אָטאָמאָניזם אַרבייטער פראַ-
דוקציען מעהר ווי די אַרבייטער אין ענג-
לאַנד — פאַרוואָס?" און ער האָט גע-
צויגען אַ נאָמען וואָס לייענען צווישען די
אָטאָמאָניזם אַרבייטער און די ענגלישע
אָטאָמאָניזם און ענגלאַנד בכלל. עס בעט
זיך אָבער פאַר דעם אַ באַזונדער אַרטי-
קל.

וואָס אַנדערע זאָגען וועגען דער אינטערנאַציאָנאַל יוניטי הויז

זענער דאָס דאָס איבערצופאַסען דעם
פלאַץ, און אויך דיעזען יאָהר לעבט זי
אַרין אַ סך געלד אין דער הויז. די אינ-
טערנאַציאָנאַל איז נישט פאַראַנטוואָרט
צו מאַכען פאַרשטען פון דעם פלאַץ. דאָס
איינציגע, וואָס אינטערסירט איהר איז
צו מאַכען די יוניטי הויז וואָס שעהנער,
וואָס בעסער און וואָס באַוועגליכער
פאַר איהרע מעמבערס.

איינעמאָל פון זומער-פאַלצער קאָ-
נען נישט פאַרשטען ווי אזוי מען האָלט
אַ פאַר אַדער אַ האַטעל און מען טראַכט
נישט רייסען אַ הויט, אום צו מאַכען וואָס
מעהר פאַרשטען. נאָך אלעמען, דער יאָהר
איז לאַנג און דער זומער איז קורץ, און אין
די ווער-מאָנאַטען דאָס מען זעהן סאָ-
כען געלט פאַר'ן נאָמען יאָהר. אָבער די
אינטערנאַציאָנאַל האָט נישט קיין פאַרשטע-
אינטערסעס אין דער יוניטי הויז. די יוניטי
שטעלט דערפאַר דעם קלענסטען פרייז
וואָס זי קען נאָך, אום צו דעקען עס-
פּענסעס און האַלטען דעם פּראָזאָ אין
אַרדנונג. אויב זי לעבט צו אַביסעל געלד,
איז אויך נישט געפֿערליך, אַזוי די מער,
בערס געניסען וואָס זיי דאַרפֿען
קריגען אין אַ רייכען זומער פלאַץ.

וויבאלד די יוניטי האָט נישט קיין
פאַרשטען, אינטערסעס, וויבאלד עס איז ביי
איהר נישט קיין ביזנעס, זוכט זי נישט צו
עקספּלאַטירען די אַרבייטער און אָנגע-
שטעלט, די ווער-מאָנאַטען, די טישע-
בערמייסער און די וואָס אַרבייטען אין
פּעלד און אין גאַנצען קריגען די בעסטע
ווייזשעס וואָס מען צאָהלט אין אַ זומער
פלאַץ, און די ווייזשעס קריגען זיי אָהן
טיפּס. די אַרבייטערעניס זיינען מעהר
סטענס אלליין מאַכענדיק פון דער יו-
ניטי. זיי ערוואַרטען נישט קיין טיפּס. זיי
זיינען אַרבייטערעניס, און נישט קיין לאַ-
קיער. דאָס איז אַפּטער דער איינציגער
האַטעל אין דער וועלט וואו מען צאָהלט
נישט קיין טיפּס.

דער טישערקאָן פון דער יוניטי הויז
קאָמיטע, דאָס האַלפֿען, ערקלערט, אז
אויף דיעזען זומער האָט מען געגעבן
אַ ספּעציעלען מערשע, אַ געניסען אין
זיין פאַר, צו אַטענדען צום דיינינג-רום
און זעהן אז אלע געסט זאָלען קריגען די
בעסטע שפּייז און די בעסטע באַ-
האַנדלונג.

אז די יוניטי הויז אין גרויס, שעהן
נישט נאָר מיט איהרע געביידעס און סאָ-
טערושעס, ווייס יעדער וואָס האָט ווען
באַזוכט דעם פלאַץ. דער פאַרשטעלער
לעיס, דער טיפּער וואָלד, די לאַנגעס און
סטעזשעס, דאָס שעהנעס און ליבסטע
פון דער נאָטור, געפינען זיך דאָרטען. און
צו דעם קומט נאָך צו דער לעבען און די
לעבעדיקייט אין די יוניטי הויז. קאָנ-
צערטען, טענען פאַר די יונגע, אונטער-
נעהמונגען אין האָל און אויף דער פרישער
לופט; טעניס, גימנאַסטיקע, באָל-ליג;
שיפּלד און אַ געמיסטער פלאַץ צום
באַדען זיך, — אלץ וואָס אַ מיליאָנער
האַט נאָר געקענט צוטראַכטען פאַר זיין
גאָלדען אַדער פאַרגעניגען, אין פאַר-
דאָרטען, און בלויז אַרבייטער קענען פון
דעם געניסען.

הילף פאַר די פאַר סטרייקערס

מיר, די אַרבייטער פון סאַנשיין און
האַכשטיין דרעס-שאַפּ, 8 וו. 832 סט, 8
שיקען דאָלאַר פאַר די פאַרסטריי-
קערס און פאַרליכטען זיך צו שטיצען
זייער בראָווען קאַמף, ווי לאַנג עס וועט
נויטן זיין.

דאָס, קופּער, שאַפּ-טישערמאַן.

ווער האָט געפונען?

אַ פרעסער, אַ מעמבער פון לאַקאַל
35, האָט פרייטאָג אין דער פרייז, דעם
28טען מאי, פאַרלאָרען 170 דאָלאַר —
דאָס נאָמען פאַרשטען זיינען, וואָס ער
האַט אָפּגעשפּאַרט אויף אַ לעבען דורכ'ן
סאַלע-סאַלע. ווער עס האָט געפונען דאָס
נעמט, איז געבעטען עס אָפּצוגעבען אין
אַפּריל פון לאַקאַל 35.

ספּעציעל אינטערעסאַנט איז, וואָס
מאָכע פון דיעזע ענגלענדער זאָגען נאָך:
— איהר דאָרטען אויף ענגלאַנד קיין
גרויס כבוד נישט לייענען; ענגלאַנד איז
אייך נישט געווען קיין מוטער-מדינה, נאָר
אַ שטיל-מאָכע, פון וועלכער איהר ווייט
מיט רעכט אַנטלאָסען און זיך געהאַרד-
וועט אליין...

אַמאָל איז געווען אזא "צוריקשטוי-
ווער"...

וואָס מיר אליין זאָגען וועגען אונזער
פאַרשטעלער זומער-הייס, די יוניטי הויז,
ווייסט איהר שוין, מעהר אַדער וועניגער.
און מיר גלויבען, דאָס פאַר אונזערע לעזער
וועט אויך זיין אינטערעסאַנט צו הערען,
וואָס אַנדערע זאָגען וועגען זייער זומער-
הייס אין פאַרשטען פאַרשטען.

היינטיגס מאָל גייען מיר דאָ איבער
וואָס יעקב רייך, דער ליבאַר עדיטאָר פון
"פאַרשטעלער", האָט געשריבען וועגען די
יוניטי הויז, מיט אַ וואָך צוריק אין "פאַר-
ווערט".

זיין אַרטיקלעל לייענט זיך ווי פאַלגט:
אין די בלויזע בערג פון פענסילוועני-
יא, אין דער יוניטי הויז, דער זומער
פלאַץ פון די קלאָוס און דרעסמאַכער, איז
איצט זעהר ביז. די יוניטי הויז איז נאָך
נישט אָפּגען. קלאָוס און דרעסמאַכער דע-
קען נאָך נישט אזוי פרייה וועגען וואָס קיינ-
עס וועט זיך עפענען ערשט אין דריי וואָך
בען אָרום, דעם 18טען דאָס, אָבער ביי
איז עס דאָרטען פונדעסטוועגען. מען
קלאָפּט, מען האַמערט, מען בויט. פיינ-
טערס, פלאַמבערס, קאַרפּענטערס. אַ קליי-
נע אַרטיקל פון טריידס מענשען איז איצט
באַשעפֿטיגט אָרום דער יוניטי הויז. זיי
פרישען זי אָפּ, זיי מאַכען איהר צורעכט
פאַר די געסט וואָס וועלען קומען שפּעטער
אין סייזאָן.

ווען עס קומט אויס צו ריידען ווע-
גען דער יוניטי הויז, דערמאָנעט מען
אַלע מאָל, אז עס איז אַמאָל געווען אַ
זומער פלאַץ פאַר מיליאָנערען און איצט
באַלאַנגט עס צו אַרבייטער. נאָך איצט
געפינט מען דאָרטען פון צייט צו צייט
פאַרוואַלנערטע פאַפּירען, בילדס, רעסאָ-
דאָן קאַרטען, וועלכע ציינען וואָס פאַר
אַ פרייזען מען האָט אַמאָל געצאָהלט אין
דער יוניטי הויז. — דאָמאָל האָט עס
געהייסען, "פאַרשטען פאַרשטען", און ווי די
רייכע האָבען זיך דאָרט געלאָזט וואויל-
נעהן. די נייע מענעוועמענט פון דער
יוניטי הויז שטודירט דיעזע פאַפּירען. די
אינטערנאַציאָנאַל ליידעס נאָרמענט
וואָרדערס יוניטי, צו וועמען די יוניטי
הויז באַלאַנגט איצט, וויל אויספיהרען,
אז זי שפּייז און באַוועגליכקייטען זאָ-
לען דאָרטען זיין מיליאָנערעס, אָבער די
פרייזען זאָלען זיין ווערליג ווי פאַר-
בייטער.

די יוניטי הויז איז געגרינדעט גע-
וואָרען פון ניו יאָרקער דרעסמאַכער.
טעטיגע מעמבערס מיט אונטערנעהמונגע-
ניסס און אַ רייכע פאַרשטעלונגס-קראַפֿט
האָבען באַשלאָסען צו מאַכען אַ זומער
הייס, וואָס זאָל געבען די אַרבייטער
כאַטש אַ קליינעם טייל פון דער זונענשיין
און די רייכקייט און ליבכייט פון דער
וועלט, מיט זעלכע די נאָטור בענשט זי
יעדען זומער. די שוועריגקייטען, די
שטיינער, וואָס זיינען געלעגען אין
וועג פאַר אַזא אונטערנעהמונגען קען יעדער
רעך אליין זיך פאַרשטעלען. אָבער די
מירדלעך האָבען זיך נישט אָפּגעשטעלט
פאַר דעם; זיי האָבען באַשלאָסען, גע-
נאָמען און געגרינדעט די יוניטי הויז.
פרייער האָבען זיי אָנגעפאַנגען מיט אַ
קליינעם קעמפּ אויף דעם האָרדאָן וווער,
און דערנאָך, אז עס האָט זיך געמאַכט די
געלעגנהייט, אין פאַרשטען פאַרשטען, האָבען
זיי איבערגענומען די מיליאָנערעס
דאָמאָש און פאַרוואַנדעלט אין אַ הייס
פאַר אַרבייטער.

די אונטערנעהמונגען איז געוואָרען צו
גרויס פאַר זייערע אייגענע כחות. אַ חוץ
דעם האָבען זיי געוואָלט, אז אלע מעמ-
בערס, פון דער יוניטי זאָלען האָבען די
זעלבע בענעפיטס און דיעזעלבע פאַרזאָגט
וואָרמליכקייט פאַר דיעזען רייכען פלאַץ.
די אינטערנאַציאָנאַל האָט עס איבערגע-
נומען און פאַרוואַנדעלט עס איצט פאַר
אַלע מעמבערס. דער פלאַץ איז איינער
אַרדענס הויפּטזעכליך פאַר מעמבערס פון
דער אינטערנאַציאָנאַל, כאַטש מיטגלידער
פון אַנדערע יוניטיס זיינען אָנגעלעגנט
נעמט אין דער יוניטי הויז.
די אינטערנאַציאָנאַל האָט לעצטען
יאָהר געלאָזט זיך קאַמפּען שווערע מיר-

ארויסגעטראָטען דער באַקאַנטער שריי-
בער סטרונסקי. נאָכדעם ווי ער קלייבט
איבער אַ נאָמען רייכע קולטורעלע ער-
שיינונגען דאָ אין אַמעריקע מיט אַן אַנ-
בליק נאָכצומאַכען ענגלאַנד און איראָפּע
בכלל, קומט ער צום שרונ, אז אזא אַנ-
בליק איז זעהר און זעהר נאָטורליך. און עס
איז נאָט, זאָגט ער, וואָס אַ סך אַמעריקאַ-
נער מאַכען לעצטענס רייזעס איבער איר-
אָפּ; זיי אַנטרעקען דאָרטען פון דאָס
ניי די אייגענע הייס... און די אייגענע
הייס איז נאָרנישט שטעכט...

און וועגען סטרונסקי'ן קען מען אויך
נישט זאָגען, אז ער איז אַ "פאַרשטעלער
פאַרשטעלער". אין זיינע וועכענטליכע אַר-
טיקלען אין דער ליטעראַטור פאַרשטעלער
הונט פון דער ניו יאָרק, "טיימס" געהאָט
ער איבער אַ הויך-פאַרנעם-סאָל. און
עס איז טאַקע דאָס, וואָס ער פיהרט אויס
— נישט אלץ אין ענגלאַנד אָדער אין איר-
אָפּע בכלל איז געשטאַפּט און פאַרנער-
ט; און נישט אלץ אין אַמעריקע איז
פאַרשטעלער און גראַב און פּינסטער...

וואָס איז שוין די אַרבייטער-באַווע-
גונג זיינען צוריקגעפונען געווען אלעמאָל.
די איינציגע, וואָס האָבען זיך געצויגען
מיט'ן געזאָגט און מיט די הערצער קיין
ענגלאַנד — און ווידער אַמאָל: איראָפּע
בכלל — זיינען געווען מיר, די סאָציאַל-
ליסטען, די ראַדיקאַלען. און דאָס איז
געווען דערפאַר, ווייל מיר האָבן גע-
בען קיינמאָל נישט געלעבט מיט דער אַמע-
ריקאַנער ווירקליכקייט. אָבער אַ חוץ אונ-
זער ווינקעל, איז די נאָמען אַרבייטער-
באַוועגונג געווען אין לאַנדען פון די צו-
ריקופּער. טאַקע צו אונז האָט עס די
אַרבייטער-באַוועגונג געווען:

— האַלט נישט אייערע אויגען געווענ-
דעם צו אַנדערע לענדער; שאַפּט עפעס
דאָ, אָרום זיך, אין דער הייס; מעסט
נישט מיט אַ מאָס פון דאָרטען; מיר האָ-
בען זיך גאָרנישט וואָס צו שטעלן קענען
דאָרטען...

נאָר לעצטענס האָבען זיך באַוויזען צו
ריקופּער צווישען ענגלענדער נאָפּא-
דאָס איז שוין אוראיי אינטערעסאַנט. עס
הייסט, אז עס האָבען זיך באַוויזען ענגלי-
שע צוריקשטויסער. זיי שטויסען צוריק
די אַמעריקאַנער נאָכאָמער. מיט דער
אויסנאַמע פון אַ פאַר "קיבעצער" אָדער
"לעיס" און אַזעלכע, וועלכע געהערן זיך
צורעכט און מיניען, אז זיי זיינען באַר-
ען צו לערנען, "האַטען אַמאָל" מיט דער
נאָמען וועלט, האָבען אלע איראָפּעאישע
געסט, און צווישען זיי די ענגלישע, וואָס
האָבען די לעצטע צייט באַקומט די היגע
אַרבייטער-באַוועגונג פון דער נאָהענט, דאָ
איבערגעלאָזען אַ התרעה:

— קומט נישט אויף אונז; כאַטש זיך
נישט אונז נאָכצומאַכען; ס'איז נאָר אַן
אַנדער וועלט ביי איר; און מיר האָבען
איר קומט צו זיין, נישט איהר אונז...
די ענגלענדער האָבען לאַנג נאָט פאַר-
שטאַנען, פאַרוואָס דאָ איז נישט קיין
זעלבסטשטענדיגע אַרבייטער — פאַרטיי.
אַמעריקע מיט איר גרויסע אינדוסטריע-
לען שוואַנג איז אָבער אין זעהר אַ קליי-
נעם פאַרזאָגעס אינדוסטריאליזם. אין
אַ באַפֿעלערונג פון הונדערט און פופצן
מיליאָן זיינען דאָ בלויז דרייצעהן מיליאָן
אינדוסטריעלע אַרבייטער. ענגלאַנד האָט
אַ באַפֿעלערונג פון פינף און פערציג מיר-
יאָן, און אינדוסטריעלע אַרבייטער זיי-
נען דאָ צוועלף מיליאָן. דער אונטערשייד
אין פאַרזאָגעס איז אַן אומגעהויערער.
אַמעריקע רעגולירט זיך מעהר, לויט די
אינטערעסען, ווינשען, קאַפּריצען און גלוי-
בעס פון די פאַרמערס און די געשעפטען
און אינדוסטריעלע מיט וואָרעלען אין פאַר-
מיר. די ענגלענדער האָבען אויך נאָט
פאַרשטאַנען, אז לויט די באַזונדערע אומ-
שטענדען, האָבען פילע שטאַטען אַ רעכט
צו שטאַלירען מיט די אינדוסטריעלע
געזעצען, וואָס זיינען דורכגעפיהרט גע-
וואָרען אַ דאָנק דער סעסינאָקייט פון דער
אַרבייטער-באַוועגונג. און אוראיי קען די
אַמעריקאַנער אַרבייטער-באַוועגונג שטאַל-
צירען מיט די פאַרצווייגטע אינסטיטוט-
ציעס, וואָס די יוניטיס האָבען געשאפּען
צו מאַכען באַקומענער דאָס "לעבען פון
זייערע מיטגלידער. אין ענגלאַנד זוכען
די יוניטיס שוין פון שטאַט; דאָ איז
מעהר אַנטוויקעלט זעלבסט-שטאַט. און וואָס
שייך דאָס איבערליכע לעבען פון די יו-
ניטיס, איז דאָרטען אַמאָל אַ צורדער-
קייט און אַמאָל אַן אָפּגעשטאַנענענען אַזוי
ווי דאָ. עס פעהלט אָפּט קלאַסען-אחדות
און אפילו פאליטישע פאַרשטענדעניש.
און מען הרגען זיך איבער, "דזשוריסדיק-
שאַנס" ביי יעדער נייער מעכאַנישער ער-
פינדונג, וואָס שאַפּט אַ נייע סאָרט אַר-
בייט אין אַן אינדוסטריע, פונקט אזוי ווי
דאָ... הכלל, מיר זיינען אַלרײַם, אויף
וויפיל מיר קענען זיין אַלרײַם, און מיר
דאַרפֿען אין ערנען גיט זוכען קיין
סטיכע..."

אַפּט אזוי ווערט ביי אונז אַ דיסקו-
סיע, און עס קומט נאָכדעם אַן אויספיהר-
— אין ענגלאַנד איז שוין דאָס בער-
סער...

פאַרהאן אזא שטרעמונג אין אַמעריקע
צווישען אַ סך געוועזענע ליכע קרייזען,
אז מען זאָל כסדר האַלטען דעם בליק גע-
ווענדעט צו ענגלאַנד.

אין ענגלאַנד איז מען פאַרגעסענער;
אין ענגלאַנד איז מען אַנטשטענדיגער; אין
ענגלאַנד איז מען קולטורעלער.

נעהמט זיך עס געוויס, וואָס ענגלאַנד
איז געווען אַמעריקע'ס מוטער-מדינה;
און כאַטש קיין אַמעריקע איז ביי אַמע-
ריקע צו ענגלאַנד נישט, איז אָבער דאָ די
פאַרגעהונג, וואָס מען האָט פאַר אַן ער-
טערער; און עס איז שוין אזא טבע צו
טראַכטען — אַן עלטערע ווייזט מעהר,
און עלטערער, "באָהיווט" זיך בעסער...

מען וויל טאַקע אַן עלטערען מענשען
נישט פאַלגען; און אין האַרצען שטייכעלט
מען איבער איהם; אָבער ערגעץ וואו אין
דעם טראַכטען פון אַ אינגערען איז פאַר-
דאָ אַ געדאַנק, אז מען דאַרף זיך פאַרקוקען
אויס'ן עלטערען, וואָרעם עס איז דאָ אין
איהם אָפּגעוועזענע און באַשטימטעס.

און אזוי ווערט אָפּט געבוירען אַ באַ-
וועגונג אין אַמעריקע:

— לאָמיר נאָכמאָל, וואָס מען טוט
אין ענגלאַנד...

און אויב קיין באַוועגונג איז נישט,
טראַכט זיך נאָט אַ בענקשאַפט:

— אַי, ווען מיר האָבען דאָס, וואָס
אין ענגלאַנד!...

אזוי איז דער ליטעראַטור, אזוי איז
דער פאליטיק, אזוי איז געזעלשאַפֿטליכע
ענינים בכלל, און אזוי אויך אין דער אַר-
בייטער-באַוועגונג.

וועגען ליטעראַטור טייטעלט מען מיט
די פּיננער:

— די ענגלישע קלאַסיקער. אַמערי-
קע האָט נישט קיין ליטעראַטור; די רייכע
ענגלישע ליטעראַטור קומט פון ענגלאַנד.
וועגען פאליטיק און געזעלשאַפֿטליכ-
קייט בכלל ווייזט מען אָן:

— ביי אונז איז דאָ דאָס אַלץ קאַרופּט
און פאַרשט; אַי, אין ענגלאַנד, אין ענג-
לאַנד; אַלץ איז אזוי ראַפּינירט, און מען
איז אזוי טאַלעראַנט, און אין דער פאלי-
טיק הערשט אזא פליכט-סענסיביליטי, אז מען
האַט צו טאָן מיט'ן פאַלקס-וואוילווין!
און וואָס איז שוין די אַרבייטער-באַ-
וועגונג, איז שוין נאָך אָפּגערעדט. עס
הויבט זיך גלייך אויף אַ האַנט מיט אַן
אָנווייז:

נאָ, זעה, די ליבאַר-פאַרטיי.
און אַן אַמעריקאַנער, וואָס דענקט
שוין אַמאָל וועגען זעלכע זאכען, ווי אַ
ליבאַר פאַרטיי, ווערט באַלד פאַר-
שטומט. נישט שוין וואָס צו ענטפערען.
אַרויסגעזאָגט, "ליבאַר פאַרטיי", מיינט
עס אַלעס. מיינט עס טיפּער באַוואוסט-
זיין, מיינט עס הויכער פאַרנעם-ווייזעס,
מיינט עס, אז די אַמעריקאַנער אַרבייטער-
באַוועגונג דאַרף זיך באַגראַבען אין דער
ערד פאַר שאַנדע, וואָרעם ס'איז דאָ דאָ
קיין "ליבאַר פאַרטיי" נישט!

האָט אָבער די שטרעמונג, אז מען זאָל
כסדר האַלטען דעם בליק געווענדעט צו
ענגלאַנד, אָנגעהויבען פאַרהאַלטען ווערען.
פון אַלע ווייטען האָבען זיך באַוויזען צו
ריקופּער. וואָס עפעס קומען אויף ענג-
לאַנד? ערשטענס, איז זי גאָרנישט אזוי
צאָקעדיג מיט אַלץ; צווייטענס, דאָר-
פּען מיר גאָרנישט נאָכמאַכען וועמען; דריי-
טענס, מען דאַרף פאַרשטען, אז יעדער
לאַנד האָט זיך איהרע ערשיינונגען, און
מען קען זיך ערשיינונגען נישט מעסטען מיט
איינ מאָס.

פאַר דער אַמעריקאַנער ליטעראַטור-
אז מען זאָל נישט דאָס געהאַלטען געווענ-
דעם די וועלט צו ענגלאַנד נאָך ליטעראַ-
טור — האָט זיך אָנגענומען. ה. ל. מענען.
און מענענען קען מען נישט באַשולדיגען
אין איבערשאַפּען די מאָס מיט פאַרעה-
רען אַלץ, וואָס איז אַמעריקאַניש. דער
באָריהמער עסייאַיסט און ליטעראַטור-
קריטיקער שניידט מיט זיין סאָטירע גענוג
אַמעריקאַנער אינסטיטוציעס און ער שאַ-
נעוועט אויך נישט טאַקע די אַמעריקאַנער
ליטעראַטור נאָפּא. אָבער פון זוכען ליטע-
ראַרישעס גרויסעס נאָר אין ענגלאַנד און
ווערמאַכען מיט'ן האַנט אַלץ, וואָס
ווערט געשאפּען אין אַמעריקע, האַלט ער
נישט. מען איבערשטרייבט וועגען ענגלאַנד,
טענה'ט ער, און ס'איז מיט אַזא בליק נישט
געווענע צו זיך, צו אַמעריקע. ער רעכענט
אויס די לעצטע ווערט און אַמעריקאַנער
שרייבער און שטעלט זיי אָנשטעלען צו די
לעצטע ווערט פון שרייבער אין ענגלאַנד
און ער קומט צום שלום — מיר שטיינען
זי שרייבער, די ענגלענדער...
אַלס צוריקפונד — אַמעריקע זאָל אויף
ווערען וועמען נאָכצומאַכען — איז אויך
סטיכע..."

פרעזידענט גרין באגרייט די ארבייט פון דער הסתדרות אין ארץ ישראל

י. בן-צבי, דער מיטגליד פון דער ארץ-ישראל ארבייטער-דעלעגאציע, האט לעצטענס באזוכט די העדוואטערס פון דער אמעריקען פערדעריקסאן און לייבאר אין וואשינגטאן און איז זעהר פריינדליך און אויפגענומען געווארען פון דעם פרעזידענט, וויליאם גרין, און פון דעם סעקרעטאר, פרענק מאריסאן. מר. גרין האט פארבראכט מיט ח' בן-צבי איבער א שעה צייט און האט ארויסגעוויזען זעהר פיל סימפאטיע פאר דער אנטוויקלונג פון אירדישען ישוב אין ארץ-ישראל בכלל און באזונדערס פאר דער אירדישער ארבייטערשאפט אין איהרע פארשידענע צווייגען און אינסטיטוציעס.

פרעזידענט גרין האט באזונדערען אינטערעס ארויסגעוויזען אין דער ארבייט פאר יעדער אנטוויקלונג פון יוניאן אין דער הסתדרות, ספעציעל אין דער טעטיגקייט פון דער אייגענבאהייט-יוניאן, וועלכע שליסט איין אירען און אראבער און ער האט זעהר שטארק געלויבט דעם פארזוך, וועלכען די הסתדרות מאכט ארויסצוברענגען די אראבער אין דער אלגעמייןער ארבייטער ארגאניזאציע. ביים שלום פון דעם באזוך האט פרעזידענט גרין געמאכט דעם פאלגענדען סטייטמענט:

"בייטע איבערגעבען דער הסתדרות און איהרע אנטוויקלונגס-עוועניו יוניאנס מיט גענעראלעם און די גוטע וואונשען פון אונזער אמעריקאנער ארבייטער-בארגענונג.

"איר ביי זעהר שטארק פאראינטערעסירט אין דער וואונדערבארער ארבייט פון דער פאלעסטינער ארבייטער-ארגאניזאציע און אין די אויסמואנגען פון דעם אירדישן פאלק אין ארץ-ישראל. מיר פאלגען נאך מיט סיפען אינטערעס די אנטוויקלונג פון אירער ארבייט. מיר וויינען מיט איר אין פולער סימפאטיע און מיר וועלען זיין זעהר צופרידען צו באקומען ווייטערע אינפארמאציע וועגן דער אקטיוויטעט פון אירער ארבייט.

גליקשטיינ'ס דעזינינג סקול 265 גרענד סטריט, ניו יארק

בעס. קריסטא און פארטייט סט. מעל. ארמאטור 8842 סקול פאר דעזינינג, קאפינג און גריידינג אין אלע פאכען פון ליידעס, מענט, משיילדערעס און פאר גארמערעס, מעשערעס ווערען געשניטען צו מעסיגע פרייווען. די סקול איז אפגען א גאנצן יאָהר.

פרעסערס פון קלאוסס

מיר בעסען איר איהר וואלט אויסשניידען דיעזען ארווערטיקעס און באהאלטען ביי איר אין פאקעט, ווייל איהר וועט אונז דארפן האבען

מיר האבען געמופט

פון 123 פינפטע עוועניו, צו 321 פינפטע עוועניו.

ביי דער 82טער סטריט, 1טען פלאך.

מיר האבען אויפגעקוקט עקספראטאנטארי ווייטער ברעטלעך צו פרעסען וועלכעס, פלאש און בעליווייט. מיר האבן אויך די בעסטע ספייסערס און מאר-קעס, שרוקענע ספייס מיט א גארמאטע אויך פינגקייט מאשינס.

מיר לאדען איין אלע פרעסערס, דעזינינגערס און באסעס צו קומען זעהן די נייע מאדעלס פון די ווייטער ברעטלעך און ספייסערס. אלע זיינען ווילקאממען!

די אמעריקען פלאש און וועלכעס פרעסערס קאמפאני

321 פינפטע עוועניו, ניו יארק
טעלעפאן: אשלאנד 6650 און 6651.
קאנומרי ארדערס שנעל אפגענומען.

וואלדמאן און ליבערמאן
לאיקערס
802 BROADWAY, NEW YORK
Telephone: Worth 8325-8326

קלאזיק פינישערס לאקאל 9

א. ל. ג. ו. י. אויפגעקוקאם!

איהר זייט אויפגעפאדערט צו אפגענדען

די רעגולערע סעקשאן מיטינגען

דיזען מאנטאג אונטעם, 7טען דזשון, 8 אהר

אין די פאלגענדע מיטינג לאקאלס:

ראון מאון — מאנהעמען לייסעאום, 66 איסט 4טע סטריט.

הארלעם — א. ר. בילדינג, 143 איסט 103טע סטריט.

בראנקס — לאקאל 2 קלאב רומס, 1581 וואשינגטאן עוו.

בראנזוויל — לייבאר לייסעאום, 229 סעקמאן סטריט.

מיר ציהען ווידער אירע אויפגעקוקאמקייט צום באשלוס, אז יעדער מיטגליד מוז אפגענדען אים ווייניגסטענס איין סעקשאן מיטינג און דריי מאנאטעס. דער יעניגער וואס וועט עס פארשעלען צו מאן וועט שטראפן ווערען מיט א דאלאר ווען ער וועט שטענדישען דעם ביכעל. איהר וועט דעריבער אויפגעפאדערט דעם איבערנומען פון אירע סעקשאן ער וואלט ספעסען אירע ביכעל אים א באנוצן, אז איהר האט אפגענדען דעם סעקשאן מיטינג.

מיט ברודערליכען גרוס,

עקזעמפליז באזוך לאקאל 9

א. זירלין, מענערזשער. וו. גרינבערג, טשערמאן.

קויפט אויסשליסליך
קאלעמביא טהעע
צוועטשטיג טשאי
וזהייט לילי טהעע

די אירישע אגריקולטור
(באראד הירש) סאייטעס

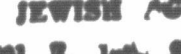
העלפט אלע צונויפגען פארמערס מיט אויס-קלייבן וועגן פארמערס און ווי זיי זיך אויס-נוצמען פון שווינדלערס, ווען זייער פייט איינער פאר אים.

ניס פינע דעפאזיט איידער איהר בארעט ווי ס'איז אונז.

אונזער דאס און ס'איז אונזער פאר-פרייבט ווערן מיט פערזענליך.

פערסענליך אויסגע-ענט - פון 9 ביז 5 וואכעס - ביז 1 אהר.

JEWSISH AGRICULTURAL SOCIETY, INC.
301 E. 10th St., New York City

ווערט "אינדעפערנדענט"

לערענעם דעזינינג און גריידינג פון מענט גארמערעס, ליידעס מיליאנערס, דרעס-דעזינינג, פרעסען דרייפונג און פערסען-מייקונג. טויזענטער פון די וואס האבען זיך ביי אונז אויסגעלערענט פארדינען פון 3 מיליאנעס דאלאר ביז 10 מיליאנעס דאלאר א יאָהר. גרונבארג דעזינינג סדרות 122 פינפטע עוועניו, 52טער סטריט, ניו יארק סיטי טעלעפאן, וואשקינס 5486.

לערענעם דעזינינג

איהר קענט פערדינען פון 50 ביז 200 דאלאר וועכענטליך געהעם א קורס אין דער בעריהמטער

מיטשעל דעזינינג סקוהל

פון מענט, פרויען, מיסעס און קינדער קליידער און ליידעס פאר גארמערעס. די מיטשעל סקוהל פאר דעזינינג לערנען צו טאכען פערמערס, גריידינג, דרייפונג און פיסען קלאוסס, סוס, דרעסעס, פאר פאר גארמערעס און מענט קליידער. געגרינדעט איבער 50 יאָהר.

די סקול האט עררייכט נייע אירענע, נייע סימטעמען, בעסטע רעזולטאטען. א קורס אין דער מיטשעל דעזינינג סקול מיינט א באזונדער שטעלע און גוטע ווייזעס. א גוטע פראפעסאן פאר מענער און פרויען, און עס איז זעהר לייכט זיך אויסצולערנען. באזונדערע עקסעס וועט געגעבען ווערען אין איינער שפראך, אים איהר וואלט אלעס פארשטען. די באזונדערע פאר אויסלערנען זיך וויינען זעהר לייכט. פיר וויינען די עלטסטע פערסען קענען אים אפערירט און פארקויפן ערשיינט און שניידען אלעליי פערמערס טאג און אונטעם קלאסען. פארמערסלאסען, פאנסט, מיטוואך און פרייטאג. פרייטאג דעמאנסטריישאן אין אונזער סקוהל. טאג פערזענליך פאר פרייטאג אינפארמאציע.

מיטשעל דעזינינג סקוהל

15 וועסט 37טע סטריט, ניו יארק. טעלעפאן וויסאקאניז 5970.

הארלעם באנק און קאמערס

2118 צווייטע עוועניו קאר. 109טע סטריט ניו יארק
פ. מ. פערמאן, פרעזידענט
פ. עקס מאנקוסא, טשערמאן און די באזוך באנק טראנסעקשאנס
ו. ו. הובארד, וויספערזידענט
פ. פערמאן, וויספערזידענט
ו. לאזארס, וויספערזידענט
אנאנסי דע פאלא, קעשיר.
פיגורילא ו. ל. גווארדיא, לאיער פון באנק.

דער ארבייטער רינג

אין דער גרעסטער און שטארקסטער ראדיקאלער אידישער ארבייטער ארגען אויף דער וועלט.

פארמאגט — \$2,500,000.00
מיטגלידער — 83,000
ברענמשעס — 740

דער ארבייטער רינג איז דער איינציגער אירדישער ארגען וואס האט אן אייגענעם סאניטאר-יום פאר זיינע קאנאמפמיו מיטגלידער. מעמבערס ווערען אריינגענומען אין עלטער פון 18 ביז 45 יאָהר.

אויב איהר זייט נאך נישט פון מיטגליד, שליסט זיך גלייך אן!

נאך אויסקלייבן זיך ווערען:

THE WORKMEN'S CIRCLE

175 EAST BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

קמח | קמח

(שלום פון זייט 1)

דאס גלייכע, איז אָנגעוויזען נעוואָס
דען, קאָן די יוניאָן ניט אָננעהמען דעם
סאָרט „לייבאַר בוראָ" וואָס די קאָמיטאַט
שלאַגט פאַר. נעמליך, אַ לייבאַר בוראָ,
וואָס זאָל זיין אינגאנצען אונטערן אויפֿ-
זיכט פֿון דעם אַרבייטסלאָזען אינשורענס
פאַנד.

הויפטזעכליך, זאָבער איז אָנגעוויזען
עוואָרען, דאָס די יוניאָן קאָן נישט אָנגעה-
טען דעם רעאָנאַנציווישאָן פּונקט, וואָס
דער רעפּאָרט באַווייליגט צו די באַלעבאַ-
טער, אַפילו מיט די אלע באַנערניצונגען
וואָס דער רעפּאָרט מאַכט וועגען דעם.
און עס איז אויך אָנגעוויזען עוואָרען,
אַז די יוניאָן קאָן נישט אָנגעהמער דעם דעם-
פּאַרט דערמאָר וואָס די קאָמישאָן האָט
אינגאַנצן פּאַרשווינדען די פּאַרדערונג פּון
ע אַ שטומינגע אַרבייטס-וואָך, וואָס איז
אַזוי נויטיג אין דער קלאָס אינדוסטריע.

(שלוש מון זייט 1)

דין, לוסטיג און פריילאך און פאר
טהעלט נאך ניט צו זיין דארטען. ווי
זאגט יענער — דאס לעבען איז קורץ,
און מען לעבט בלויז איין מאָל!
אין דער יוניטי הויז ווערען רעם
נעמאכט אייניגע אימפראוועמענטס
וואס וועט דאָרט מאכען דאָס לעבען נאָך
אנגענעמער ווי פריטער. עס ווערט,
למשל, איינגעשטעלט אַ רעדאָאפאראט,
און טאָעז פֿון טאמע בעסטען סארט,
דאָס לעצטע וואָרט אין דער ראדיאָ
וועלט, און מען וועט קאָנען הערען די
פארשידענע קאָנצערטען פון נאָהענט און
פון ווייט. עס ווערען נעמאכט נאָך אנ-
דערע אימפראוועמענטס אבער, מיר ווע-
לען אייך אלץ אויף איין מאָל אים אויס-
זאגען. זייט דערווייל נייענדיג...

דער ווייץ האט געזאגט: מיר אייך צו דער
צעהלען פעקס, וואס איז נאך וויכטיג
נער — עס איז שוין אָפּען דער רע-
דזשיסטריילאָן אָפּיס, אין אָפּיס בילד-
דינג פון אונזער אינטערנעשאַנאַל, 3
16טע נאָס, אויפ'ן דריטען פלאַך, און
נעהט ליכערשט זיך איינשטייבען.
איהר קענט זיך פארשרייבען אויב איהר
פאָהרט צו דער עפענונג אדער נאכדעם.
פּוים שרייבט איהר זיך איין, וועט איהר
זיין זיכער, אז קיינער וועט אייער פלאץ
ניט פארנעמען. ווארט נישט אויף דער
לעצטער מינוט. ס'ט עס כאלד, און
זאָגט אויך אן אייערע פריינד און בא-
קאנטע צו טאן דאָס זעלבע. זיי וועלען
אייך זיכער שפעטער דאנקען.

(שלום פון זייט 1)

דערפאר ווייל מען וויל איהם דארט ניש
האָבען. גרעסע מאַרקערט, די יוניאָן
וויל ער זאָל דאָרט זיין און זיין.
פּרעזידענט זינמאן דענסט מאַכער, אז
ס'איז נויטיקער ער זאל מאַהרען אין
אנדערע פּלעצער, וואָס מען דארף אָנהוי-
בען באלד און אָרגאַניזאַציאָנסקאַמפּין,
און ער האָט אָנגעוויזען דעם דזשיאָנט
באָרד פון באַסטאָן, ווי אזוי די יוניאָן
סטעיַניקייט קאָן דארט פארטגעזעצט
ווערען מיט זייער אייגענע איניציאַטיווע,
אזוי און די יוניאָן זאָל זיך שטעלען
פּעסט אויף די אייגענע פיס און פארט-
זעצען די ארבייט מיט אייגענע כחות.
און דער דזשיאָנט באָרד וועט עס גע-
וויסן טאָן, און לאָמיר האַפען מיט ער-
פאלג.

דינסטאג אין דער פריה איז פארג-
זידענס זינמאן שוין געווען צווישן ביי
זיין דעסק, און ווי דער שטייגער איז,
פארווארפען מיט ארבייט.

זיינסט איהר, ווי עס האט זיך אנטוויקעלט
אזויסע ארבייטער באוועגונג אין אמעריקא?
לויטענדיג די נעשטע פון דער אינטערנאציאנאל
לידערס גארמנטע ווערקערס יוניאן, פון דר-
לואיס לעווין, אין איהר וועג מיט פיל
באקאנטע ווערן.

(שלוס סיון זייט 1)

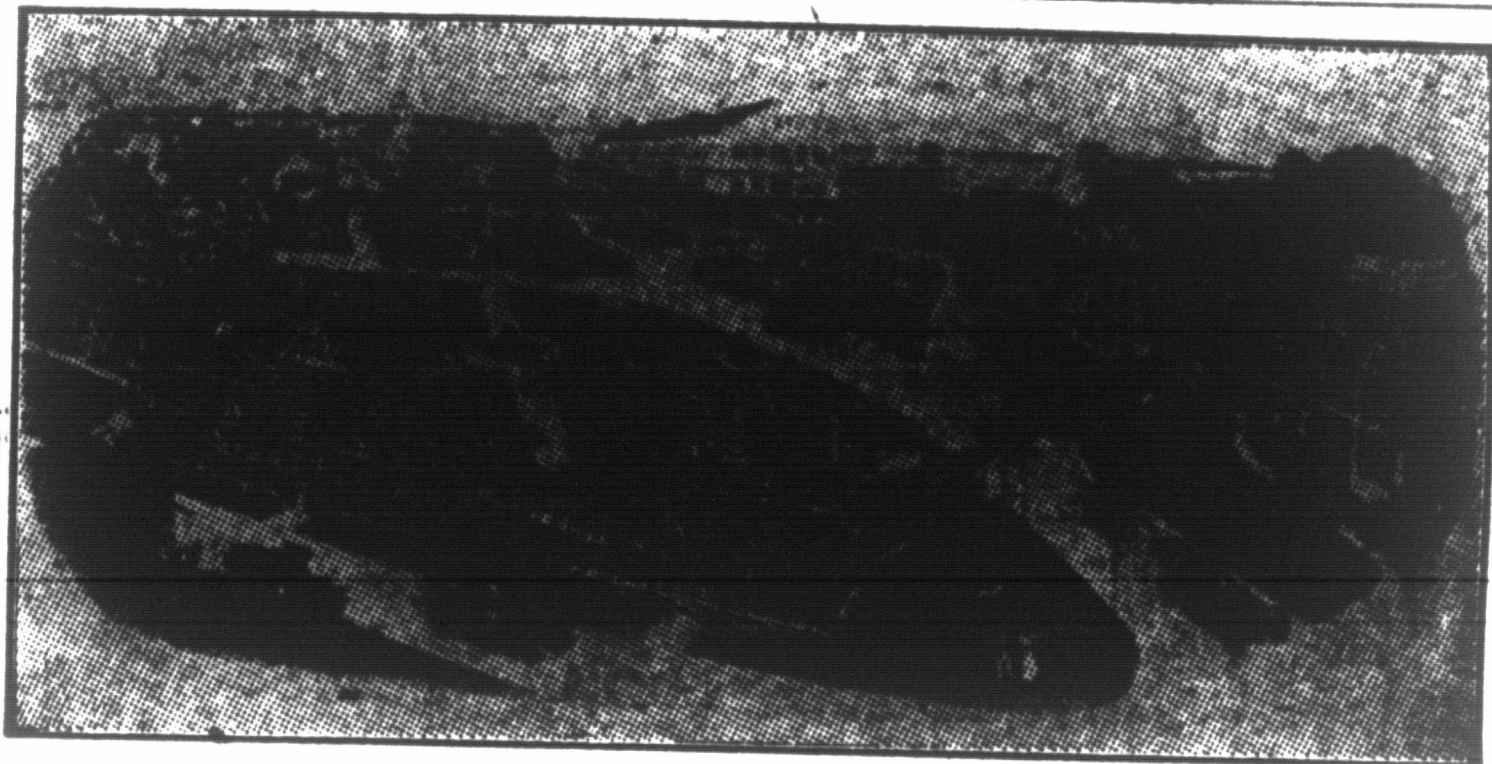
קאנטראקטעניג פירמע און נעמאכט אר-
בייט פאר בראדי און פונט. די "עס" און
די" קאמפאני איז ארויס פון ביזנעס
בלייבענדיג שולדיג אירע ארבייטער
אין וואך שכירות און צו 40 אלטער פאר
ווענעטיען. די יונג האט די ארביי-
טער ארויסגעשטעלט אלס א טעסטקייס.

בראדי און פונט האָבען פון אנהויב
גע'טענה'ט, אז זיי באַלאַנגען שוין מעהר
ניט צו דער אַסאַסיאיישאַן און דעריבער
זיינען זיי מעהר ניט פאַרפליכטעט נאָכ-
צוקומען דעם קאָנטראַקט, וואָס די אַסאַ-
סיאיישאַן האָט מיט דער יוניאָן. די טענה
האָט דער ריכטער צוריקגעוויזען אויף דעם
גרונט, וואָס אין דער צייט ווען די אַרבייט
ביי די „עס" און „די" איז געמאַכט געוואָר-
ען, האָבען די דזשאַבערס יאָ באַלאַנגט צו
דער אַסאַסיאיישאַן. בראַדי און פונט
האָבען נאָכהער באַוווּזען, אז זיי האָבען
די „עס" און „די" קאָנטראַקטאַרס באַ-
צאהאַלט פאַר דער אַרבייט און אויב די
קאָנטראַקטאַרס האָבען די אַרבייטער ניט
באַצאהאַלט אין דעם ניט זייער שולד.

דזשידי פון זעקס, וועלכע איז באשטאנע
פון סעמועל לערנער, געשעפטסמאן
היימאן פייט, אינספעקטאר; און האַכהוי
זער, שוירט מאָדעסטאָרער; און בענזאָ
מין גאלדשטיין, פּרוכטסגענדלעך; אייברא
האָס בערנשטיין, בראַקער און סימא
מיינער, סייילסמאן. דער פאָרדער האָט אַ
געהאַלטען 3 טעג, און ווען דער ריכטער
איבערגעבענדיג די קייס צו דער דזשידי
האָט שאָרף אונטערגעשטראַכען, אַז ד
טענה פון די דזשאַבערס, אַז זיי האָבע
באַצאָהלט די קאָנטראַקטאָרס דאָרף ניש
גענומען ווערען אין אַכט, האָט די דזשידי
נאָך אַ קורצער באַראַטונג אַרויסגעטראָגע
אַן ענטשטיידונג צו גונסטען די קלענער. ע
הייסט, אַז די דזשאַבערס באַדייט א
פונט זיינען פאַרמאָדערליך פאַר ד
שכירות און אַווערטאָים פון די אַרבייטע

דער באַרד און דירעקטאָר'ס האָט
אויך באַריכטעט, זענען די אַלע פאַרבע-
רייטונגען וואָס ווערען געמאַכט פאַר אַ
גענעראַל סטרייט, און עס זיינען פאַרבע-
לעזען געוואָרען די געבעטן פון די סטרייט-
לייט און סעקרעטאַרען פון אַלע אָפּטיילונ-
גען פון דער גענעראַל סטרייט קאָמיטע
און אויך דער באַריכט איז גוטגעהייסען
געוואָרען.

אין קומענרען נומער וועלען מיר אי-
בערנבען די נעמען פון די פערזאנען וואס
שמעלען צונויף די אלע קאמיטעס פון
דער גרויסער גענעראל סטרייק קאמיטע.

דו יונימי איבערניע אין א קליינעם פארמאט

בלויז צוויי וואָכען איז פארבליבען צו דער עפענונג פון דער

אין פארעסט פארק, פא.

דער פלאץ עפענט זיך פרייטאג, דעם 18טען דזשון, 1926

צו דער געלעגנהייט וועט דאָרט געגעבען ווערען

אין דער מוזיקאלישער פרעגראם וועלען זיך באטייליגען:

די „ברוקוואוד פלייערס" וועלען נעבען א דראמאטישע פארשטעלונג.

עם וועלען אויך זיין פארשיידענע געזיכטס, פארוויי-
לונגען, געזעלשאפטליכע אונטערזאמונגלען, גיט-
נאכמיטאג און פארשיידענע מענצן.

די יונימל הויז איז די באריהמטע זומער היים פון אלע מיטגלידער פון דער אינטערנעשטאנאל ליידים נארמענט וואירקערס יוניאן.

דער יונימי הויז אויך אויפגענומען מעמבערס פון
נשען און פריינד פון דער ארבייטער באוועגונג.

דער רעדוויסמריישאן אָפּים איז אין דער אינמערנעשאַנאַל בילדינג, 3 וועסט 16טע סטריט.

דער אפיס איז אפען ביז 7 אוהר אווענט, ארבייטער זאלען קאנען זיך רעדזשיסטרירען
נעמענדיג פון דער ארבייט.
טעלעפאן טישעלס 2148

און זיי דארפן באשאַהלען די 55 דאָללער
שכירות פאר דער וואך און די 40 דאָללער
אָווערמאָס, וואָס יעדער פון די דריי אַר-
בייטער מאַהנט.

ריכטער דושאָדזש 5. דזשאַנעק האָט
די ענטישיידונג פֿון דער דזשורי באַשטע-
טיגט.

די לאיערס פאר דער יוניאן זיינען גע-
ווען מר. בערנשטיין און מאיר לאנדמן
און פאר די דזשאבערס מר. הענרי דזשיי.
פארמאן.

אלע דעזיינערס פון קלארקס און
סוטס ווערען גערופען צו זעהר
א וויכטיגען מיטינג

דעם שבת, דעם 5טען יוני, 2:30
נאכמיטאג, אין ברייען האל, צימער 5,
725 וועקסטע עוועניו, וועט פארקומען א
מיטינג פון דרויס היסטארישען ווערט,
און קיין דעזיניער דארף דעם מיטינג נישט
פארפעלען צו באזוכען אונטער אלע אומ-
שטענדען. יעדער דעזיניער דארף עס אומ-
כען פאר זיין חוב אנוועזענד צו זיין אויף
דיווע מיטינג און זיך באפענען מיט אלע
פלענער און פראגען וואס אונזער לאקאל
האט פארגעראכט צו טאן פאר'ן בענד-
פיט צו פארבעסערען די לאנד אין דעם
דעזיניער טרייד.

אלא, יעדער דעזינער, וואָס וועט לעזען די ציילען מוז קומען צום מיסינג און אויך זעהן צו ברענגען צום מיסינג יענע דעזינערס, וועלכע האָבען דיזע ציילען נישט געלעזען.

מיט מרייד יוניאן גרוס,
עקזעקוטיוו באארד לאקאל 45,
א. 5. ג. וו. י.
א. שעק, מענעדזשער.

גרעדיאלישען פון דער נויט סקול
פון לעבאנאן האספיטאל.

אין לעבאנאן האַספּיטאַל איז מאָר
געקומען די נערדוואַייזשן פון ניו־רעס.
עס זיינען אַנוועזענר געווען דערביי פילע
פון די וויכטיגסטע טוער פון האַספּיטאַל.
דרייצעהן ניו־רעס האָבען גערעדיר
אירם.